N°. 120. A°. 1859.

VRIJDAG 20 MEI.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer 0.2
Andere Advertentien per regel 0.2
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 15 Cent voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

BUITENLAND.

LONDEN den 18 Mei.

De aanwerving van matrozen voor de oorlogsvloot gaat niet zoo voorspoedig voort als men gewenscht en verwacht had, naardien er gebrek aan voor die dienst geschikte zeelieden schijnt te bestaan. Aan de pogingen van de officieren der Admiraliteit ligt dit geenszins, want zij wenden in de zeehavens alles aan om de aandacht der matrozen, door vlaggen, de muziek der geliefkoosde Volksliederen en het in het oogloopend aanplakken der op de zaak betrekkelijke Koninklijke proclamatie, te lokken.

— Weinig zou men vermoed hebben te vernemen dat de ongelukkige zoon van Lodewijk XVI niet den 9 junij 1795 in de gevangenis van den Tempel, noch later in ballingschap te Delft, maar nu eerst weinige dagen geleden in een huurrijtuig in eene der straten van Londen overleden is. En nogtans deelt de Morning Herald van gisteren een verhaal in laatstgenoemden zin mede, hetwelk hierop nederkomt: In het etablissement van lord Wellington, in de Universiteits-straat alhier, heeft het onderzoek plaats gehad naar het geval van een man, die onder den naam van Augustus Menes bekend stond, en sedert eenige jaren met zijn gezin een huis in genoemde straat bewoonde en het beroep van muziekonderwijzer uitoefende. Deze man, ongeveer 75 jaren oud, was, nabij zijne woning, plotseling ongesteld geworden, naardien het onmogelijk was hem terstond geneeskundige hulp te verschaffen, in een rijtuig naar het naburig Wellington's-collegie overgebragt, maar, alvorens men dit bereikt had, denkelijk ten gevolge eener hartkwaal, bezweken. De Coroner heeft zich derhalve daarheen begeven en bij het nader onderzoek naar de veel gerucht makende buurpraatjes vernomen hoe de nu overledene, gedurende de dertig laatste jaren van zijn leven, herhaaldelijk aan zijne huisgenooten verhaald had dat hij de dood gewaande Dauphin was, maar met bijvoeging van zijn verlangen dat daarvan zoo lang hij nog leefde nooit gesproken worden zou. Alleen dit is zeker, dat de trekken van den overledene eene sterke overeenkomst met die der leden van de Fransche Bourbons hadden, en hoe zijne familie verzekert dat hij eenige kenteekenen op zijn ligchaam had, welke de geschiedenis ook den Dauphin toeschrijft.

— Het reeds besproken artikel in het ministerieel dagblad Morning Herald, tot afwending van het verwijt, door de Daily News aan de Regering gedaan, dat zij het provisioneel bewind in Toskane nog niet erkend heeft, luidt dus: „Het ware onmogelijk een merkwaardiger voorbeeld te kiezen van de ongerijmde en hardnekkige wijze op welke de Ministers aangevallen en beschuldigd worden. In zoover ons bekend is werd er nog geenerlei officiële mededeeling wegens de verandering van Regering in Toskane ontvangen, en zelfs wanneer die mededeeling gedaan ware zijn onze bewindslieden niet verpligt Regeringen *de facto* te erkennen, alvorens zich overtuigd te hebben dat die Regeringen waarborgen van bestendigheid aanbieden. Het Toskaansch Gouvernement verkeert niet in dien toestand en wij begrijpen niet hoe men het als onafhankelijk beschouwen kan. De Groothertog heeft geen afstand gedaan, zoo als Lodewijk Filips in 1848. Het provisioneel bewind heeft Victor Emmanuel uitgenoodigd Dictator te zijn. Volgens onze mededeelingen hebben wij reden om te gelooven dat die Monarch souvereine regten in Toskane uitoefent, dat hij te Florence een commissaris, den heer Buoncompagni, met het aanvaarden van het bewind belast heeft, even als den generaal Ulloa met het bevel over de troepen, welke Sardinische en geene Toskaansche troepen zijn, naardien deze laatste naar Piemont vertrokken waren. Dat alles verschilt zeer veel van eene onafhankelijke nationale Regering, en aangezien deze staat van zaken met de verdragen van 1815 strijdt, is het noodig eene groote voorzigtigheid in acht te nemen."

— Uit Mexico wordt gemeld dat de Engelsche Gezant aldaar, de heer Otway, last heeft ontvangen om zich van het bedrag der Engelsche vorderingen op Mexico te verzekeren en de betaling daarvan van de Regering te Vera Cruz te eischen, welke eisch door twee Engelsche oorlogschepen ondersteund moet worden. De heer Whitehead, agent der Engelsche obligatiehouders, had voor £ 5558 in papier ontvangen en sedert is te Vera Cruz en Tampico nog voor ongeveer £ 3200 tot betaling van dividenden bijeengebragt.

PARIJS den 18 Mei.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Sedert twee of drie dagen zijn hier een aantal brieven uit het leger in Italië ontvangen, welke men niet heeft publiek gemaakt, uit hoofde van den aard der berigten die er in voorkomen. Allen stemmen zij daarin overeen dat het leger aan alles gebrek had, — aan brood, vleesch, ammunitie, artillerie, kortom aan alles. De ontevredenheid is dan ook groot, zoowel hier als in het leger, ten aanzien van den maarschalk Vaillant. Deze hield zich, terwijl hij minister van oorlog was, veeltijds bezig met de geologie en de mineralogie en is een geleerde van den eersten rang; hij is dan ook lid van de Akademie van Wetenschappen. Aan den oorlog heeft hij nooit geloofd en het viel moeijelijk zijne handteekening te krijgen op de officiële stukken. Het gevolg is dan ook betreurenswaardig. De brieven uit Italië deelen mede dat de troepen dagen lang aan een stortregen zijn blootgesteld geweest en dat de levensmiddelen ter naauwernood voldoende waren. Al de welwillendheid van de Sardinische bevolking was er noodig om in de eerste behoeften te voorzien. Toen de Keizer te Alessandria aankwam moest alles nog georganiseerd worden; heden is te Parijs uit het hoofdkwartier bevel ontvangen om al de beschikbare ovens in de vestingen te requireren voor het bakken van beschuit. De soldaten hebben op het oogenblik slechts voor vijf dagen levensmiddelen. Deze staat van zaken, welke nu eerst bekend wordt, veroorzaakt eene soort van teleurstelling te Parijs, waar men evenzeer belang stelt in het welvaren van het leger als in den roem dien het voor Frankrijk moet verwerven. Het groote nieuws van den dag is de benoeming van den heer de la Guerronnière tot chef van de afdeeling voor de drukpers bij het ministerie van binnenlandsche zaken; waarschijnlijk zal hij den titel voeren van onder-secretaris van Staat. Men had verteld dat hij aan het hoofd zou komen van eene afdeeling voor de algemeene veiligheid. Dat gerucht was ongerijmd; de Regering zal niet andermaal een maatregel nemen, die na den aanslag van den 14 januarij zoo schadelijk is gebleken voor hare populariteit. De heer de la Guerronnière vervangt den heer Salles, die tot prefect is benoemd, en heeft ruimer werkkring dan deze. Zoo als gij weet is hij de schrijver van de beruchte brochure Napoleon III en Italië, en werkt hij van tijd tot tijd mede aan de Patrie. Hij bezit veel vernuft, is vatbaar voor gezonde redenering en zal zijne nieuwe betrekking bekleeden met eene gematigdheid, welke menige vroegere hardheid zal doen vergeten.

De directeuren der groote Parijsche bladen zijn heden aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken ontboden, waar men hun heeft aanbevolen zeer voorzigtig te zijn in het mededeelen van tijdingen uit Italië en een beroep gedaan op hunne vaderlandsliefde. Aanleiding tot dezen stap is gegeven door de omstandigheid dat de Moniteur eerst heden het verhaal medeelt van de wijze waarop de Keizer te Genua en te Alessandria is ontvangen, welk verhaal reeds vroeger door alle dagbladen was opgenomen.

Heden is de graaf Pourtales naar Berlijn vertrokken; de Patrie neemt de voorzorg van dit berigt te doen vergezeld gaan van de uitdrukkelijke verzekering, dat deze reis in geen het minste verband staat met de politiek. Wat ook de Patrie moge zeggen, ik heb mijne redenen om te gelooven dat de Pruissische gezant niet maar alleen zijne echtgenoote van Berlijn is gaan afhalen, maar dat hij wel degelijk daarheen is ontboden door zijne Regering om een naauwkeurig verslag te geven van den staat der zaken in Frankrijk.

In het voorbijgaan eene opmerking. De Moniteur deelt dagelijks de stukken mede die betrekking hebben op de zaken van Toskane. Allen die weten hoe voorzigtig het officiële blad gewoonlijk is, zien in wat dit beduidt: de erkenning van het voorloopig bewind in Toskane door de Fransche Regering. Breng nu daarmede in verband de weigering van een Engelsch vaartuig om de Toskaansche vlag te begroeten, en wat daaruit voortvloeit: namelijk, dat Engeland en de andere onzijdige Mogendheden het voorloopig bewind niet hebben erkend. Toskane is, wat zijne administratie betreft, onafhankelijk van Sardinië; heeft Koning Victor Emmanuël de souvereiniteit niet *willen* of niet *durven* aannemen? En zal het, in geval er een opstand te Parma of te Modena mogt ontstaan, eveneens gaan? De geheele toekomst van Italië ligt in die vragen besloten.

Te Coblenz schijnt een gevecht te hebben plaats gehad tusschen Franschen en Duitschers, waarbij de eerstgenoemden voor de overmagt zouden zijn bezweken. Ziedaar een kenteeken van de Duitsche onzijdigheid.

De heer Rappetti, redacteur van den Moniteur, is naar Turijn ontboden; ik veronderstel dat hij is gekozen om de geschiedenis van den veldtogt te schrijven.

De Oostenrijksche Regering organiseert eene nationale loterij te Frankfort, waarvan de hoogste prijs 625,000 francs bedraagt. Het is eene nieuwe soort van leening.

Heden wordt, ter eere des Groothertogs en der Groothertogin van Mecklenburg-Strelitz, een groote maaltijd op de Tuilerien gehouden. Die Russische Grootvorstin, den 28 augustus 1827 geboren, is de dochter van wijlen den Grootvorst Michiel, oom van Keizer Alexander II.

— Men brengt heden in herinnering hoe het den 18 mei 1804 was dat het hoofd der Napoleontische dynastie door den wil des Volks tot Keizer der Franschen werd uitgeroepen; hoe Pichegru den 18 mei 1794 de Oostenrijkers te Tourcoing en Lannes den 18 mei 1800 de Oostenrijkers te Chatillon versloeg.

— Aan het Journal des Débats wordt uit Genua geschreven dat het legerkorps van Prins Napoleon, met uitzondering van de brigade kavalerie, geheel uit Afrikaansche regementen is zamengesteld. De divisiën Ulrich en d'Autemarre, waaruit zij zamengesteld is, met bijvoeging van zes batterijen artillerie en twee compagniën der genie, zijn nog niet voltallig. Vijf regementen van de acht zijn aangekomen; men verwacht de dragonders en de lansiers.

— De proclamatie van den Keizer heeft op het leger in Italië een goeden indruk gemaakt. Eene passage slechts deed de ligte troepen de schouders ophalen. De Zouaaf b. v. kan er moeijelijk voor instaan dat hij zijne bedaardheid zal blijven behouden; hij vreest dat hij den Keizer niet zal kunnen gehoorzamen, waar deze hem vraagt niet al te driftig te zijn. De Zouaven, de jagers en de Turcos hadden hun plan voor den veldtogt reeds gereed: het is thans geheel in de war gebragt. Wij rukken voorwaarts, zoo luidde dit plan, volgens de woorden der soldaten zelf: de Oostenrijksche artillerie braakt ons zijne kogels toe, maar zij mikt te hoog, want wij werpen ons op den grond; wij rukken weder voorwaarts, ditmaal op handen en voeten en nadat er tweemaal, misschien driemaal, maar meer niet, geschoten is, pakken wij met de bajonet aan en..... het spel is uit.

— De Independente van Turijn zegt hoe eenige dames aldaar op het denkbeeld gekomen zijn dat het de Keizerin Eugenie welligt welkom zijn zou een bloemruiker uit Genua te ontvangen, waar de Keizer de eerste persoonlijke blijken van de sympathie en bewondering der Italianen ondervonden heeft. Dien ten gevolge hebben zij besloten H. M. een zoodanig bouquet aan te bieden, hetwelk van een brief vergezeld zal gaan, door al de dames die het geschenk doen onderteekend, de afzending waarvan den 15 mei geschieden moest.

— Mevrouw Stoltz, de eerste zangeres der groote Opera alhier, is van hare kunstreis naar Amerika rijk met geld beladen naar Europa wedergekeerd en vertoeft thans te Brussel, terwijl de beroemde bas-zanger Formes nog altijd lauweren en geld bij de Noord-Amerikanen inoogst.

KEULEN den 18 Mei.

Volgens hier ontvangen berigt, begeeft Prinses Frederik Willem van Pruissen zich morgen ochtend ten zeven ure van Berlijn naar Londen op reis, om des avonds ten tien ure Deutz te bereiken en ten half twaalf ure met den sneltrein van den Rijnspoorweg de reis naar Antwerpen onverwijld voort te zetten.

— H. M. de Koningin der Nederlanden is zondag namiddag te Stuttgardt aangekomen en heeft haren intrek in het Koninklijk slot genomen.

— Hoezeer de tijdsomstandigheden ook haren invloed op het tooneel reeds doen gevoelen, blijkt daaruit dat de beroemde en gevierde actrice Maria Seebach eenige dagen geleden te Frankfort voor ledige banken speelde.

— De Wiener Zeitung behelst nu de officiële mededeeling dat de Keizer, met erkentenis der door den heer von Buol bewezen diensten, hem, op zijn verzoek, van zijne functien ontslagen en tot minister van Staat benoemd heeft, alsmede dat de heer von Rechberg, ter vervanging van den heer Buol, tot minister van buitenlandsche zaken en minister van het Huis des Keizers is benoemd.

Graaf Buol nam eergisteren morgen afscheid van de gezamenlijke ambtenaren bij het departement van buitenlandsche zaken en betuigde hun breedvoerig dank voor de toegenegenheid, hem gedurende zijne ambtsbediening betoond. Allen waren diep getroffen, want de Graaf was om zijne echt humane en minzame wijze van omgang bij allen geacht en bemind. Voorloopig wil hij den zomer in het nabij Weenen gelegen Maria Enzersdorf doorbrengen. Den 5 april 1852 werd hij, na het overlijden van Vorst Schwarzenberg, uit Londen, waar hij Oostenrijksch Gezant was, teruggeroepen en het ministerie van buitenlandsche zaken hem opgedragen, hetwelk hij dus gedurende ruim zeven jaren bekleed heeft. Ook bij het publiek wordt zijne aftreding betreurd en betwijfelt men het of alles wat hem nu of dan verweten werd wel geheel op zijne rekening gesteld moet worden, dan wel of geheime invloeden zijne handelingen minder vrij maakten. Zijn opvolger, graaf Bernhard Rechberg Rothenlöwen, was vroeger een tijd lang den maarschalk Radetzky voor de burgerlijke zaken in het Lombardisch Venetiaansch Koningrijk toegevoegd en werd vervolgens tot Keizerlijk internuntius te Konstantinopel benoemd.

Muziekale Statistiek.

Beschouwingen omtrent den toestand van het Rotterdamsche Muziekwezen gedurende het afgeloopen wintersaizoen,

door

W. F. THOOFT.

II.

DE VOORUITZIGTEN VOOR het Rotterdamsche Tooneel. De societeit Harmonie.

Rotterdam, eene stad van 104,000 inwoners, bloeijende door koophandel en scheepvaart, maar toch zonder eigen tooneelgezelschappen, het gewone ameublement (sit venia verbo) van alle groote steden; — ziedaar eene uitzondering, welke men in het buitenland bijna te vergeefs zal zoeken en waarover de hier vertoevende vreemdeling zich te regt mag verwonderen. Immers bezitten in Duitschland, Frankrijk, Italië, België en welligt ook Zweden meest alle steden van meer dan 50,000 inwoners en dikwijls ook kleinere hare eigene tooneel- en opera-gezelschappen, en kunnen hare concertinstituten op volledig bezette orchesten roemen, terwijl Rotterdam noch tooneel- noch opera-gezelschap bezit en geene concerten of andere muzikale uitvoeringen tot stand kan brengen, dan met behulp van een aantal toonkunstenaars uit 's Hage. De sleutel tot dit raadsel moet gezocht worden in het verleden. Bestond hier voor 100, voor 50 of zelfs voor 30 jaren nog weinig kunstleven, dan moet men ook van den korten tijd, sedert welken Rotterdam is begonnen zich uit te breiden en ontwikkelen, niet te veel verwachten. Amsterdam bijv. bezit thans vijf tooneelgezelschappen, doch het Amsterdamsche tooneelwezen kan zich ook reeds op een tweehonderdjarig bestaan beroemen. De abnormale toestand van Rotterdam, in hoe vele opzigten ook noodlottig, kan niet aan deszelfs tegenwoordige bewoners verweten worden, maar is een gevolg van de even onverwachte als aanmerkelijke uitbreiding van het getal inwoners. Dit geldt ook ten opzigte van het tooneelwezen.

Onze taak is nu slechts den abnormalen toestand te doen verdwijnen; doch zulks behoort met overleg en planmatig te geschieden. Eensgezindheid is hier hoofdvoorwaarde, en verdeeling van het publiek in te veel lokalen moet ten stelligste vermeden worden, dewijl daardoor de financieele krachten der bevolking nutteloos verbrokkeld worden. In den loop van ons betoog zullen wij ook werkelijk een paar feiten kunnen aantoonen, welke naar onze meening reeds nadeelig op het Rotterdamsche tooneelwezen hebben gewerkt. Allereerst willen wij het schadelijke van den tegenwoordigen staat van zaken aanwijzen.

Rotterdam, geene eigene tooneelgezelschappen bezittende, moet zich daarvan laten voorzien door 's Hage en Amsterdam, en leeft dus, wat de kunst betreft, in eenen staat van bedeeling. Doch, „*Bedeeling kweekt armoede*," zegt de staathuishoudkunde. Deze regel is ook hier volkomen van toepassing. Ten gevolge der vermeerdering van bevolking zijn in de laatste jaren de publieke vermakelijkheden, vooral de tooneelvoorstellingen, belangrijk toegenomen. Maar bij den tegenwoordigen staat van zaken werkt ons tooneel- en muzijk-communisme met 's Hage en Amsterdam hoe langer hoe meer ten voordeele van laatstgenoemde steden, zonder *dat daardoor iets voor de kunst te Rotterdam gewonnen wordt.* Het kapitaal aan publieke vermakelijkheden omgezet wordt jaarlijks grooter, maar de circulatie daarvan onder Rotterdamsche ingezetenen vermeerdert niet in dezelfde mate als het geld, hetwelk naar buiten gaat. Tot opheldering diene het volgende. Al neemt ook het getal Fransche en Duitsche opera-voorstellingen jaar op jaar toe, dan kan daarom ons orchest, hoe noodig ook, nog geen enkelen muzijkant rijker worden, omdat die voorstellingen slechts tijdelijk en te onzeker zijn, om daarop een vast engagement aan te gaan. Zedelijke waarde is daarin ook niet voor het orchest gelegen, dewijl iedere opera slechts met ééne repetitie moet ingestudeerd worden, zoodat van geregelde studie nooit sprake kan zijn.

Evenmin was bij de vermeerdering der tooneelvoorstellingen altijd stoffelijke winst te behalen. Wanneer bijv. des zaturdags het K. Z. H. tooneelgezelschap op de Kraiskade deszelfs voorstellingen gaf tegenover de Duitsche opera op den Coolsingel, dan was het orchest-personeel in beide schouwburgen verdeeld en verdiende dus niet meer, dan wanneer het gezamenlijk bij de Duitsche opera had kunnen medewerken, terwijl genoemde opera door deze verdeeling lijden moest. *De kunst verloor hier dus, terwijl het orchest er niets bij winnen konde.* De werkelijke vermeerdering van winst kwam eigenlijk ten bate van Haagsche en Amsterdamsche tooneelisten, spoortreinen, diligences enz., en ging dus over in handen van vreemden.

Het is waar, kleine steden moeten het zelfde nadeel ondervinden; doch deze kunnen onmogelijk eigen tooneelgezelschappen onderhouden en moeten dus het tooneel-communisme met naburige hoofdplaatsen als een noodzakelijk kwaad beschouwen, hetwelk dan ook altijd eenen betrekkelijk geringen omvang behoudt. Hier te Rotterdam heeft echter deze zaak sedert de laatste jaren een geheel ander aanzien verkregen. Het getal der tooneelvoorstellingen, welke dezen winter door de gezamenlijke Haagsche en Amsterdamsche tooneeldirectien gegeven werden, mag, zoo wij ons niet vergissen, op ruim honderd begroot worden. De gezamenlijke bruto-ontvangsten dezer tooneelvoorstellingen met juistheid te bepalen is hoogst moeijelijk; doch nemen wij eens aan, dat dezelve met inbegrip der uitgaven van de societeit Harmonie voor 6 opera-voorstellingen *f* 80.000 bedragen hebben, dan is naar alle waarschijnlijkheid ⅝ gedeelte van deze som of *f* 50.000 in vreemde handen overgegaan, terwijl aan orchest, lokaalkosten enz. *f* 30.000 te Rotterdam zijn blijven circuleren. Uit deze cijfers blijkt ten duidelijkste, dat het tooneel-communisme voor Rotterdam niet voordeelig is. Daartegen over staat, dat eene eigene tooneel- en opera-onderneming vooral het eerste jaar welligt *f* 160.000 zoude kosten, maar, dewijl deze som alsdan in haar geheel hier ter stede zoude blijven circuleren, zoo wijst dit cijfer te gelijkertijd het enorme voordeel aan, hetwelk daaruit voor Rotterdam zou kunnen voortspruiten. Wilden wij alle de nadeelen opsommen, welke uit het hier te lande bestaande tooneel-communisme en het onvoegzame reizen van tooneelgezelschappen van eersten rang ook voor de kunst voortvloeijen, wij zouden daarover eene bijzondere verhandeling kunnen schrijven. Zooveel is zeker, dat, even als iedere fatsoenlijke huishouding haar eigen ameublement moet bezitten, zoo ook elke stad van rang haar eigen tooneel moet onderhouden. Deze kunst-politiek is in het buitenland overal als vaste regel aangenomen geworden; Nederland kan dus niet zonder groot gevaar voor de kunst daarvan afwijken, en zoo wordt het dan ook zaak voor Rotterdam zich eerlang in dit opzigt van 's Hage en Amsterdam onafhankelijk te maken. Dezelfde wensch is reeds meermalen in onze dagbladen geuit geworden; wij hebben hier het bewijs geleverd, dat dezelve niet onbillijk is. Het komt er nu slechts op aan, de krachten onzer burgerij dienaangaande te monsteren.

Nog altijd wordt het bezit van eigen tooneelgezelschappen voor onmogelijk gehouden, en algemeen zijn de klagten over het geringe aantal kunstvrienden, gebrek aan deelneming, enz. Het is de taak der statistiek niet om naar alle redenen voor het nog betrekkelijk geringe schouwburgbezoek te onderzoeken, zij heeft de hoofdzakelijkste verklaring daarvan reeds gegeven, door namelijk de oorzaken tot het verleden terug te brengen. Het vooroordeel echter, als ware een normale toestand van het tooneel voor Rotterdam onmogelijk, moet weggenomen worden, en cijfers kunnen alweder het bewijs leveren, dat de deelneming niet eens zoo algemeen behoeft te zijn, als men wel denken zou, om tot een gewenscht resultaat te komen. Trekken wij eens van de 104.000 inwoners van Rotterdam 80.000 af, welke in het geheel geenen schouwburg bezoeken, dan behouden wij een restant van 24.000 personen. Laat elk van dezen 6 malen per jaar den schouwburg bezoeken of gemiddeld *f* 7 daaraan besteden, dan verkrijgt men eene som van *f* 168.000, welke ongeveer gelijk staat met het bedrag der onkosten van een goed ingerigt tooneel. Rekent men hierbij nog de meerdere opbrengst van abonnenten en habitué's, dan wordt het getal benoodigde

elken post hij echter niet aanvaardde, maar, toen e moeijelijke zending den baron Prokesch opgedragen as, dezen te Frankfort ging vervangen. In politieke ingen te Weenen beschouwt men Graaf Rechberg s een groot bewonderaar der Heilige Alliantie, wier erstelling hem echter denkelijk bezwaarlijk vallen zal.

— Denkelijk wordt het grootsche gedenkteeken voor eizer Nicolaas I te Petersburg in het begin der aand julij onthuld en gelooft men daar dat al de orstenhuizen die met het Russische verwant zijn, nne vertegenwoordigers tot bijwoning van die estelijke plegtigheid derwaarts zenden zullen.

De bouw der nieuwe Engelsche kerk te Riga is in o ver voltooid dat men de inwijding van dit tot diocese des bisschops van Londen behoorend edehuis in het najaar kan te gemoet zien.

— Te Weenen is berigt uit Konstantinopel ontangen dat nu ook aan de vloot bevel gegeven is n zich op voet van oorlog te stellen en binnen den jd van twee weken volkomen uitgerust te zijn m in zee te steken. Naardien de Porte in den atsten tijd veel voor de vloot gedaan heeft en nderzijds de Russische marine in de Zwarte Zee echts zeer zwak is, zoo gelooft men dat de Turksche loot sterk genoeg zijn zou om de Zwarte Zee te eheerschen.

BRUSSEL den 19 Mei.

De Senaat heeft gisteren in den loop van hare beraadslaging over het wetsontwerp ter vermeerdering an het aantal leden van den Senaat en der Kamer an Volksvertegenwoordigers een amendement aanenomen van dezelfde strekking als door de Kamer as verworpen. Charleroi zal het lid van den Senaat iezen, dat de Regering door Bergen had willen doen iezen, en Bergen zal ter vergoeding een lid meer naar e Kamer mogen afvaardigen. De vertegenwoordigers er genoemde plaatsen hebben elk dapper gestreden oor hunne zaak, die alleen eenige beteekenis heeft nteend aan de kleur (clericaal) waartoe de voortanders der thans aangenomen verandering in de Kamer ehoorden. Dat die kleur in den Senaat sterker vertegenvoordigd is dan in de Kamer, en dat daaruit nog ernstige onflicten kunnen ontstaan, werd niet alleen door de temming over het bedoelde amendement bewezen, aar ook nog door eene discussie welke zich, zeer nverwacht, heeft ontwikkeld over de beginselen der ieswet. Daaruit bleek vrij duidelijk dat een eventueel oorstel, ter invoering van het stelsel der verkiezingen olgens alphabetische naamlijst der kiezers, niet veel ans zou hebben bij den Senaat, waarin omtrent de erdeeling der kiesdistricten de bekende reactionnaire eginselen van zekere partij nog door velen gehuldigd vorden.

De beraadslaging over genoemd wetsontwerp wordt eden voortgezet.

— De velden en weilanden in de omstreken van Brussel leveren tegenwoordig een heerlijk gezigt op. Alles geeft regt tot de hoop op een zeer rijken oogst.

— Gisteren nacht is eene fabriek van borstelwerk e Molenbeek Saint Jean (eene der voorsteden van Brussel) door een hevigen brand vernield geworden. Ofschoon er spoedig van alle kanten hulp opdaagde, heeft men alleen de omliggende gebouwen kunnen redden. De oorzaak van den brand is onbekend.

— In de nabijheid van Verviers zijn den 16 dezer drie lakenfabrieken eene prooi der vlammen geworden. Slechts met groote moeite is het gelukt eene vierde fabriek en andere aangrenzende gebouwen voor het vuur te bewaren. Veertien brandspuiten trachtten, maar te vergeefs, de brandende gebouwen te redden. De vlammen verminderden slechts toen zij niets meer te verslinden vonden.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 19 Mei.

De Times deelt mede, dat alle eigenaars van schepen zijn gewaarschuwd om geene schepen aan Frankrijk te verhuren ten einde tot transportschepen te dienen, zullende dit door verbeurdverklaring van het schip en gevangenisstraf worden gevolgd. Deze bepaling is ook van toepassing op elke overeenkomst van bedoelden aard, aangegaan vóór de bepaalde verklaring van Engelands onzijdigheid. De aan de Regering gerigte vraag, of steenkolen als oorlogs-contrabande zijn te beschouwen, is door de Regering nog niet uitgemaakt.

Door de Daily News wordt berigt, dat de Fransche Regering geweigerd heeft te voldoen aan het verzoek van Engeland, tot verlenging van den termijn van uitstel tot het leggen van embargo op de Oostenrijksche schepen.

(*Latere Depêche.*)

In Chili duurt de omwenteling voort, maar in Peru is het rustig.

Door de Magdalena is de West-Indische mail aangebragt met berigten van Jamaica van 26 april en 601,124 dollars. Suiker 18.22, koffij 42.

PARIJS den 19 Mei.

De Moniteur deelt heden morgen een besluit mede, waarbij de duur der Zitting van het Wetgevend Ligchaam nog tot den 28 dezer wordt verlengd.

MARSEILLE den 18 Mei.

Berigten uit Bombay van den 26 april melden, dat Tantia-Topee den 18den te Seepree was opgehangen. De insurgenten hadden zich te Sahabad vertoond.

De Chinesche mandarijn Yeh is den 3 april overleden.

Te Cutch in het presidentschap Bombay is een opstand van ernstigen aard uitgebroken.

WEENEN den 18 Mei.

De verzekering van het Parijzer blad Courrier du Dimanche, dat er een geheim verdrag tusschen Turkije en Oostenrijk bestaan zou, wordt officiëel tegengesproken.

Het officieel dagblad deelt de bevordering van 150 officieren bij het Oostenrijksche leger mede.

De Aartsbisschop van Weenen, monsr. Rauscher, werd heden bij den Keizer ten gehoore toegelaten.

WEENEN den 19 Mei.

Er is besloten tot eene verhooging der directe en indirecte belastingen, met uitzondering echter van het tabak-monopolie en de tollen. Zulks mededeelende voegt de Wiener Zeitung er de verklaring bij, dat dit de laatste maatregel van dusdanigen aard zijn zal.

(*Latere depêche.*)

Het hoofdkwartier is naar Garlasco verlegd. Er hebben sterke troepenbewegingen plaats. Tusschen heden en morgen wordt een treffen verwacht.

(*Derde Depêche.*)

Het avondblad de Wiener Zeitung meldt, dat de Noorweegsche brik Alma te Venetië komende door Fransche fregatschepen aangehouden en onderzocht is, onder mededeeling dat alle Oostenrijksche havens, Triest en Ancona uitgezonderd, in staat van blokkade verkeerden. De vesting-kommandant te Venetië had daarvan echter nog geene kennisgeving bekomen.

De Fransche schepen voor Venetië hebben bereids 6 schoeners en 6 kleinere schepen genomen.

In de nabijheid van Cattaro zijn 15 Fransche oorlogschepen verschenen.

De vloot was van Malta naar Genua gestevend.

TRIESTE den 18 Mei.

Een Bremer koopvaardijschip is met volle lading voor Venetië verschenen, doch door het Fransche eskader afgewezen, omdat de haven geblokkeerd was. Het schip, dat naar Triest of eenige andere niet geblokkeerde Oostenrijksche haven was verwezen, heeft daarop voor Pirano het anker geworpen.

ALESSANDRIA den 18 Mei.

De organisatie van het leger der Geallieerden wordt met ijver voortgezet. Men is druk bezig met het voltooijen en herstellen der wegen, bruggen en spoorwegen, welke de vijand heeft beschadigd.

Tijdingen uit Vercelli maken gewag van de ondragelijke afpersingen, welke de Oostenrijkers blijven plegen.

In den nacht van den 16 op den 17 dezer heeft een honderdtal Oostenrijkers gepoogd een kleinen wachtpost bij de brug van Valenza te overrompelen, doch de post verweerde zich en begon te vuren, met dit gevolg dat de vijand zich verwijderde.

Heden morgen ten 3 ure beschoot de vijand eenige aan den regteroever der rivier nabij den weg van Alessandria naar Mortara liggende vaartuigen, doch dit vuur werd van onze zijde niet beantwoord en de zaak had geene gevolgen hoegenaamd.

BERN den 18 Mei.

Naardien Oostenrijk geweigerd heeft het onzijdig verklaren van het meer Maggiore te erkennen, hetwelk door den Bondsraad in het belang des handels verlangd was, heeft de Raad de herstelling der fortificatiewerken aan den Simplon bevolen.

De Toskaansche Regering heeft het doortrekken der Zwitsersche recruten over haar grondgebied naar Napels verboden.

BERNE den 19 Mei.

Volgens tijdingen uit Weenen had de generaal Giulay derwaarts berigt gezonden dat de oorlogsschattingen onvoldoende waren geweest. Hij begon gebrek aan voorraadmiddelen te krijgen. Zijne tegenwoordige stellingen zou hij nog slechts veertien dagen kunnen inhouden.

MADRID den 18 Mei.

De Spaansche Regering heeft het voorstel van Portugal tot het sluiten van een verbond tusschen de beide Staten afgewezen, op grond dat het tusschen Portugal en Groot-Brittanje bestaande verbond de politiek van Spanje zou kunnen beperken.

KONSTANTINOPEL den 11 Mei.

De Grootvorst Konstantijn van Rusland wordt op zijn terugkeer van Jeruzalem alhier verwacht. Keizer Alexander heeft een brief gerigt aan den Sultan, om hem gerust te stellen ten aanzien zijner voornemens en hem over te halen de oorzaken van het misverstand te doen ophouden. Dit schrijven heeft eene goede uitwerking gehad op den Sultan, die, in weerwil van den Divan en van den heer Prokesch, genegen schijnt de raadgevingen van Rusland op te volgen en Couza te erkennen.

In de Slavonische provincien zijn oproeren ophanden.

LONDEN den 19 Mei.

Koloniale artikelen zonder verandering vast; geen handel. — THEE stil, ord. Congo 14 d. — OLIEN. Raap 39.; Geraffin. 42 6; Lijn- 29. — IJZER 49. — TALK in loco 55/3, op levering 56 sh.

VEEMARKT. Heden waren aangevoerd 740 Runderen, 7650 Schapen, 247 Kalveren en 210 Varkens. Over het geheel iets beter.

LIVERPOOL den 19 Mei.

KATOEN. Tot onveranderde prijzen werden 8000 b. afgedaan.

BERLIJN den 19 Mei.

ROGGE per Mei 38½, per Junij/Julij 39½ th. — RAAPOLIE 10¼ th.

ANTWERPEN den 19 Mei.

KOFFIJ en SUIKER flaauw. — GRANEN. Witte Tarwe *f* 11¾ en Roode *f* 11¾. Rogge *f* 6¾.

MADRID den 18 Mei.

Spanje 1½ pc. 28; dito 3 pc. 38.

PARIJS den 19 Mei.

Frankrijk 3 pct. 61. Crediet Mob. 580. Spanje 1½ pc. 26; dito Binnenl. 3 pc. 35½.

LONDEN den 19 Mei.

De 3 pc. Gecons. 91¼. Spanje 1½ pc. 26½ a 27; dito Buitenl. 3 pc. 38¾. Portugal 3 pc. 39½. Mexico 3 pc. 16½. Venezuela 4½ pc. 34 a 35; dito Uitgestelde 15 a 15½.

WEENEN den 19 Mei.

Nationale Metalliek 5 pc. 63.10. Metall. 5 pc. 58.50. Wissel Londen *f* 145.

FRANKFORT den 19 Mei.

Metalliek 5 pc. 36; dito Nationale 40¼. Spanje 1½ pc. 25¼; dito Binnenl. 3 pc. 34¾.

ANTWERPEN den 19 Mei.

Spanje 1½ pct. 25⅜; dito Binnenl. 3 pc. 34½. Metall. 5 pc. 37½; dito Nationale 5 pc. 40½.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 19 Mei.

Z. M. de Koning is heden avond van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— H. K. H. Prinses Frederik blijft langzamerhand in beterschap toenemen.

— Voor Z. M. den Koning is te Parijs vervaardigd een prachtige vergulden kroonluchter, welke dezer dagen alhier is aangekomen. Hij is bewerkt in den style-renaissance.

— Het op Zorgvliet, het buiten van H. M. de Koningin-Weduwe, staande huis van Cats zal dezen zomer eenige verbouwing ondergaan. Het karakter echter zal daarin bewaard blijven. Het zal worden bestemd tot woning van den rentmeester van H. M.

— De luitenant-generaal Duycker, die maandag avond in deze residentie is teruggekeerd, heeft gisteren ochtend de officieren der dragonders en eenige van de artillerie bij zich ontvangen.

— Alhier is aangekomen de heer van Rees, lid der commissie die zich uit naam der Nederlandsche Regering, naar Venezuela heeft begeven, belast om van de Regering van dat gemeenebest schadevergoeding te vragen wegens de verongelijkingen aan Nederlandsche onderdanen aangedaan. Deze Commissie is in hare zending volkomen geslaagd.

— Het voorloopig committé ter bevordering der aansluiting van 's Gravenhage aan het Europeesch spoorwegnet in verband met de geprojecteerde haven te Scheveningen, heeft tot voorzitter benoemd de heer mr. L. Metman, tot secretaris jonkh. mr. Janssens en tot penningmeester de heer van Heynsbergen. Het committé heeft heden in de zaal der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen zijne eerste vergadering gehouden.

— Van wege deze gemeente zijn gisteren met de visschersboot *de Komeet* van den heer A. E. Maas, langs de kust peilingen gedaan in verband met het aanleggen van de geprojecteerde haven te Scheveningen.

— Bij arrest van het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland van heden is G. B. A. Felbri, oud 34 jaren, opperman te Delft, niet schuldig verklaard aan diefstal bij nacht in een bewoond huis met behulp van geweldoefening, welke sporen van kwetsing heeft achtergelaten, doch wel aan diefstal in een bewoond huis en aan verwonding, welke beletsel tot persoonlijken arbeid van meer dan twintig dagen heeft veroorzaakt, en zulks na reeds te voren herhaaldelijk tot correctionele en criminele straffen te zijn verwezen geweest. Het Hof heeft hem te dier zake veroordeeld tot een confinement van acht jaren. Bij een volgend arrest is deze persoon nogmaals tot twee jaren tuchthuisstraf veroordeeld, wegens diefstal bij nacht door meer dan een persoon.

Vervolgens is in behandeling genomen de zaak van B. van Luyk, oud 44 jaren, winkelier en tapper te Hoogvliet, beschuldigd van moedwilligen doodslag. Het Openbaar Ministerie wordt waargenomen door den advocaat-generaal mr. François; als verdediger is aan den beschuldigde toegevoegd de heer mr. Alsche. Negen getuigen à charge en acht à décharge worden in deze gehoord.

Na het verhoor der getuigen heeft de advocaat-generaal François gerequireerd de schuldigverklaring van den beschuldigde aan de misdaad hem ten laste gelegd, en zijne veroordeeling tot eene tuchthuisstraf van niet minder dan 5 en niet meer dan 20 jaren en de kosten, met last tot onbruikbaarmaking van het geweer, waarmede de daad is gepleegd. De heer mr. Alsche heeft breedvoerig betoogd dat er werkelijk hier sprake was van noodweer en provocatie.

Na re- en dupliek is de uitspraak bepaald op vrijdag 27 dezer.

— De Arrondissements Regtbank alhier heeft heden 5 Scheveningsche visschers en een reeder schuldig verklaard aan diefstal van een vat jenever van 224 kan en van het helen van gestolen goed, en hen ieder veroordeeld tot gevangenisstraf van 2 maanden. De eersten aan boord van de Scheveningsche pink, de *Vrouw Pieternella*, hadden op 5 april jl. in de Buiten Lek dat vat opgevischt, en in stede van het ter strandvonderij op te brengen, het op den 14 april te hebben doen brengen ten huize van den laatste (de reeder) te Scheveningen, die, wetende dat de jenever door misdrijf was verkregen, het vat evenwel in huis heeft genomen en zich dus schuldig had gemaakt aan het helen van gestolen goed.

STATEN-GENERAAL.

Heden middag is de commissie van rapporteurs over het wetsontwerp tot mobielverklaring van het Limburgsch Bondscontingent bijeengekomen, om haar verslag op te maken, terwijl de commissie over het wetsontwerp betrekkelijk de begrafenissen en het begraven van lijken heden avond tot dat doel zal vergaderen.

Door de Regering is aan de Tweede Kamer ingezonden een wetsontwerp, betreffende het verleenen van pensioen en onderstand aan schippers, loodsen, loodskweekelingen en hulploodsen, bij de loodsdienst voor zeeschepen, mitsgaders aan hunne weduwen en weezen.

ROTTERDAM den 19 Mei.

Z. M. de Koning is heden namiddag ten ruim half zes ure met gevolg met een extra-trein langs den Rhijnspoorweg van het Loo alhier aangekomen. De heer Burgemeester dezer gemeente complimenteerde Z. M. aan het station van den Rhijnspoorweg en begeleidde Z. M. naar het station van den Hollandschen spoorweg, waar zich ook een der heeren commissarissen van dien spoorweg bevond om den Koning te complimenteren. Ten kwart vóór zes ure vervolgde Z. M. met een extra-trein de reis naar de residentie.

Volgens ontvangen telegrafisch berigt uit Londen, is heden door het Admiraliteits Hof uitspraak gedaan in de zaak der aanzeiling tusschen het hier te huis behoorende schip d'Elmina en het Spaansche schip Vizcaya, waarbij de d'Elmina is vrijgesproken en de Vizcaya geheel gecondemneerd.

Z. M. heeft goedgevonden tot burgemeester der gemeente Dinther te benoemen W. Verhoeven, ten einde die betrekking gelijktijdig te bekleeden met die van burgemeester der gemeente Schijndel.

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd: tot inspecteurs van de registratie en domeinen: van de tweede klasse, de heeren R. van de Kasteele en H. Beekkerk, thans inspecteurs der registratie en domeinen van de 3de klasse, en van de derde klasse, de heeren S. H. Rink, thans ontvanger der registratie en domeinen te Zalt-Bommel, en S. J. van Sloosen, thans ontvanger der registratie en domeinen te Almelo; — tot ontvangers der registratie en domeinen: te Zalt-Bommel, de heer F. L. Janson, thans ontvanger der registratie en domeinen te Vollenhove; te Vollenhove, de heer H. van Meurs, thans ontvanger der registratie en domeinen te Maarssen; te Maarssen, de heer J. Keller Jr., thans ontvanger der registratie en domeinen te Enschedé; te Enschedé, de heer G. A. Loeff, thans surnumerair der registratie en domeinen en commies ter directie der registratie en domeinen te Breda; te Almelo, de heer B. A. Poulie, thans ontvanger der registratie en domeinen te Raalte; te Raalte, de heer S. J. Hosang, thans ontvanger der registratie en domeinen te Texel; te Texel, de heer J. A. F. L. baron van Heeckeren, thans surnumerair der registratie en domeinen; — tot surnumerairen der registratie en domeinen, de heeren W. B. J. G. M. Cramer von Baumgarten, te Breda; F. H. Kok, te Maarssen; K. F. Ariens, te Medemblik; W. L. Stroom, te Oudenbosch; J. W. Keiser, te Winschoten; L. van Assen, te Apeldoorn; F. H. W. Kleyn, te Leyden, en D. F. J. van Walsem, te 's Hertogenbosch.

Bij Koninklijk besluit is aan den heer M. Kieboom, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als landmeter van de 1ste klasse bij het kadaster, behoudens aanspraak op pensioen; en is voorts benoemd tot landmeter van de 1ste klasse bij het kadaster de heer D. J. Glimmerveen, thans landmeter van de 2de klasse bij het kadaster.

---

schouwburgbezoekers nog aanmerkelijk kleiner en daalt tot ongeveer 1/7 gedeelte der bevolking of 16.000 personen. Niemand zal nu wel kunnen beweren, dat deze becijfering de financieële krachten onzer bevolking te boven gaat, of dat de betrekkelijk geringe uitgave van ieder individu eene buitengewone weelde is, welke niet door de vermeerderde geldcirculatie ruimschoots wordt opgewogen. Het komt er slechts op aan om elkander een weinig behulpzaam te zijn, zoodat de eene hand de andere schoon wascht. Wanneer men niet alles aan een klein aantal kunstvrienden overlaat, dan kan welligt het volgende wintersaizoen reeds het laatste tijdperk onzer afhankelijkheid zijn. De statistiek eenmaal het benoodigde cijfer voor eene eigene tooneel-onderneming aangewezen hebbende, zoo moet zij zich in de eerste plaats bezig houden met de middelen om tot het beoogde doel te geraken.

De staat onzer stedelijke financien gedoogt geene uitgaven ten behoeve van het tooneel. Onvoorwaardelijk noodig achten wij die dan ook niet, dewijl in meer dan eene voorname Duitsche stad de schouwburgen geheel zonder subsidien bestaan. De oprigting eener particuliere maatschappij tot ondersteuning van het tooneel is niet raadzaam, zoolang men niet zeker is aangaande de stemming van het publiek. Het ondankbare eener zoodanige onderneming is tijdens het bestaan van ons vorig tooneelgezelschap ruimschoots ondervonden. Er blijft dus niets anders overig dan de publieke opinie vooraf te polsen, alvorens men de zaak onderneemt. Op dit beginsel rust het volgende plan: Men opene namelijk in het voorjaar (Februarij of Maart) eene algemeene en vrije inschrijving, voor welker bedrag een zeker aantal entréekaarten bij den aanvang van het eerstvolgende tooneelsaizoen verkrijgbaar zijn. De inschrijving moet in zooverre vrij zijn, dat men daarvoor 200, 160, 120, 100, 80, 60, 40, 30 en 20 kaarten naar verkiezing voor een der drie hoogste rangen van den schouwburg (balcon, loges en parterre) kan inkoopen. Om voorloopige onkosten te dekken, welke aan het engageren der tooneelgezelschappen verbonden zijn, late men de inschrijvers eene premie betalen; de storting der ingeschrevene gelden geschiedt echter gedurende het tooneeljaar bij termijnen. De inschrijvers ontvangen daarvoor couponbladen, waarvan zij voor iedere voorstelling, welke zij bijwonen willen, zoovele coupons afknippen, als zij aan het bureau tegen entrée-kaarten willen inwisselen. Zij kunnen de voorstellingen geheel naar vrije verkiezing bijwonen, doch hebben uit dien hoofde geene vaste plaatsen, zoodat, naar mate de inschrijving meer of min belangrijk is, het tegenwoordige abonnements-systeem gedeeltelijk of geheel vervalt. Wat het bedrag der inschrijving betreft, dit moet slechts zoo hoog loopen, dat geen der drie genoemde rangen geheel uitverkocht wordt, ten einde altijd nog plaatsen voor het publiek beschikbaar kunnen zijn.

Deze schets van ons plan is voor het tegenwoordige voldoende. Over eene wenschelijke inrigting onzer tooneelgezelschappen en andere technische zaken kan ter zijner tijd gesproken worden. Men ziet intusschen, dat als beginsel van ons plan is aangenomen, de guarantie door het publiek, terwijl daardoor nog de mogelijkheid ontstaat, dat het schouwburgbezoek veel algemeener wordt, aangezien alsdan het abonnement veel minder kostbaar en gemakkelijker zal zijn.

De zedelijke noodzakelijkheid voor het publiek om zelf het bestaan eener tooneelonderneming te guaranderen kan goede vruchten voortbrengen, dewijl door allen, die in de gelegenheid waren buitenlandsche theaters te bezoeken, erkend is geworden dat de eischen van ons publiek, vooral ten opzigte van de opera, te hoog zijn. Menige opera in Duitschland en Frankrijk zoude bij zoodanige eischen reeds lang hebben opgehouden te bestaan. Om deze reden is het noodig, dat ons publiek goed leere inzien, wat het voor zijn geld verkrijgen kan, doch zulks kan niet geschieden, zoo lang Rotterdam voorzien wordt van Haagsche en Amsterdamsche tooneelgezelschappen, voor welker bestaan ons publiek niet verantwoordelijk is.

Nog eene omstandigheid blijft ons overig te bespreken, welke echter als conditio sine qua non voor het bestaan van ons tooneelwezen moet beschouwd worden. Wij bedoelen hier de concentratie van het publiek in één lokaal. In dit opzigt geldt hier het spreekwoord „een ongeluk komt zelden alleen." Immers bezitten wij, terwijl de deelneming nog te gering is om éénen schouwburg behoorlijk te vullen, reeds feitelijk twee schouwburgen, terwijl de societeit Harmonie in zekeren zin nog als derde theater beschouwd kan worden. Zonder ons nu eenigzins nader in te laten met de omstandigheden, welke aanleiding hebben gegeven tot het bouwen van den nieuwen schouwburg op de Kruiskade, zoo kan men volstaan met aan te merken, dat hierdoor eene hoogst ontijdige en noodlottige verdeeling van het publiek te weeg gebragt, welke later altijd nog tot moeijelijkheden zal aanleiding geven, tenzij de eigenaars van dien schouwburg in het algemeen belang mogten goedvinden hun lokaal tot andere doeleinden in te rigten.

Naar wij vernemen zijn de opera-voorstellingen der societeit Harmonie ontstaan in eenen tijd, toen er geene geregelde voorstellingen van het Fransche opera-gezelschap in den schouwburg plaats hadden. Dit verklaart eenigermate het geheel zonderlinge van dit verschijnsel. Het behoeft echter geen wijdloopig betoog, dat de maatschappelijke orde eene zoodanige concurrentie van gesloten gezelschappen met den publieken ondernemer niet veroorlooft. Immers moet de publieke ondernemer een zoo groot kapitaal in omloop brengen, dat hij daartoe de medewerking van alle standen noodig heeft. Wat zal er nu van zijne onderneming worden, wanneer de vermogende klasse, welke de krachtigste steun van den schouwburg moet uitmaken, in plaats van dien zich in de societeiten kunstgenot gaat koopen, zonder te vragen of zulks met het algemeen belang strookt? Vond de rigting der societeit Harmonie navolging in andere steden, dan zouden spoedig alle schouwburgen moeten gesloten worden. Het is daarom ook alleen de geheel abnormale toestand van het Rotterdamsche tooneelwezen, welke deze rigting regtvaardigen kan.

Behalve dat nu de opera-voorstellingen der societeit Harmonie min of meer de concentratie van het publiek in den schouwburg kunnen tegenwerken, zijn er nog andere bezwaren, welke niet over het hoofd mogen gezien worden. 1°, gaat daardoor het geld eener Rotterdamsche societeit grootendeels over in handen van vreemden, en zijn de nadeelen van het bestaande tooneel-communisme voor Rotterdam ook hier weder zigtbaar. 2°, wordt hiermede weinig of niets voor het Rotterdamsche orchestwezen gewonnen. 3°, is de aankoop van decoratien altijd een groot bezwaar voor de kas der societeit, dewijl deze toch nooit als een vaste schouwburg erkend kan worden, en bij eventuele staking der opera-voorstellingen de decoratien waarschijnlijk geene waarde zullen hebben. 4°, is de groote zaal der societeit in vele opzigten zeer ongunstig voor opera-voorstellingen, zoowel wat het gehoor als het gezigt betreft. 5°, is de taak van het bestuur in dezen veelal ondankbaar, dewijl men, ofschoon telken jare vast geld betalende, toch nog altijd afhankelijk is van den goeden wil der vreemde tooneeldirecteuren.

Deze bezwaren worden door sommige leden en ongetwijfeld ook door het bestuur ingezien. Dewijl echter de meerderheid der leden in de opera-voorstellingen genoegen vindt, zoo willen wij voor alsnog op geene dadelijke afschaffing dezer voorstellingen aandringen. Men zoude voorloopig kunnen volstaan met het nemen van een besluit om het getal der voorstellingen niet te vermeerderen, maar eerder te verminderen, en wanneer de staat van het tooneelwezen alhier eenen gunstigen keer mogt nemen, alsdan de publieke vermakelijkheden der societeit in overeenstemming te brengen met het belang en de behoeften van het Rotterdamsche muziekwezen. De leden der societeit Harmonie vormen een magtig ligchaam. Hunne roeping is dan ook in de eerste plaats Rotterdamsche belangen te bevorderen. Ten slotte mag men als zeker aannemen, dat eene zoo kostbare zaak als een eigen tooneelwezen niet anders dan door de striktste eensgezindheid kan tot stand gebragt worden.

Z. M. heeft goedgevonden den kapitein C. E. A. van Bommel, van het 3de regement infanterie, op zijne aanvrage, ter zake van ligchaamsgebreken, op pensioen te stellen en het bedrag van dat pensioen, te bepalen op *f* 900.

Door het Departement van Finantiën is medegedeeld de volgende opgave van de op 15 dezer in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheden ruwe suiker: Amsterdam 18,848,776 pond, Rotterdam 12,534,862, Schiedam 2,350.527, Dordrecht 2,156,196, Middelburg 1,859.665, totaal 36.750.026 pond.

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat, ter aanduiding van de noordpunt der bank, in het Brielsche Zeegat, is geplaatst eene zwarte ankerboeivormige ton, liggende in 40 palm, met gewoon laag water, op de navolgende merken: de Gasthuistoren van Brielle aan den binnenkant van de kerk aldaar; of de toren van Brielle aan de binnenzijde der oude Stee; de toren van Zwartewaal in het veerhuis op Rozenburg.

Nog heeft genoemde Minister ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat, wegens het in N. O. rigting uitwerken der plaat dwars in den weg, ter reede van Brouwershaven tegen de N. O. punt dier plaat eene witte ton (n.° 8) is geplaatst, in de peilingen: de koepel van Scharendijke eene scheepslengte benoorden het baken van het Ossenhoofd; de noordmolen in het oosteind der kerk van Brouwershaven. Om dezelfde reden is de witte ton (n.° 9), een weinig westelijker, meer naar het diep verplaatst geworden.

De gewone audientie van den Minister van Justitie zal op dingsdag 24 dezer geen plaats hebben.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het emeritaat van ds. J. M. Wolff bij de herstelde Evang. Luthersche gemeente te Amsterdam, zijn op de nominatie geplaatst: dd. P. J. Helwig, te Zwolle; F. W. G. Kemmann, te Hoorn, en H. R. Bosch, te Medemblik.

— De heer jonkh. J. N. J. Jantzon van Erffrenten van Babylonienbroek is bij herstemming tot lid van den Gemeenteraad van Dordrecht gekozen.

— Eergisteren werd van de werf van den scheepsbouwmeester M. v. d. Kuyl aan het Slikkerveer te water gelaten de ijzeren schroefstoomboot Stad Haarlem, bestemd voor de beurtvaart tusschen Haarlem en Amsterdam.

— Heden is aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de regten bevorderd de heer C. M. A. Hartman, van 's Hage, na verdediging van eene diss. jurid. inaug.: de Revocatione donationis inter Vivos Secundum Jus Romanum, Francinum et Neerlandicum.

— De uitslag der gisteren te Leyden gehouden stemming voor een lid van den Gemeenteraad is geweest als volgt: Ingekomen 421 briefjes, van onwaarde 11, dus 410; waarvan zijn uitgebragt op de heeren mr. D. C. Viruly van Pouderoijen 170, A. Librecht Lezwijn 109, D. A. Schretlen 101 en anderen een kleiner aantal stemmen, zoodat er tusschen de twee eerstgenoemden eene herstemming moet plaats hebben.

— In 's Rijks gevangenis te Woerden wordt met den meesten spoed gearbeid aan het in gereedheid brengen van eene groote hoeveelheid tentendoek, dat in 's Rijks magazijn van kleeding te Delft moet worden afgeleverd.

— De door den heer M. C. de Vries jr. vervaardigde gedenkpenning, ter herinnering aan de droogmaking van het Haarlemmermeer, wordt aldus beschreven: Aan de eene zijde vertoont deze penning de welgelijkende beeldtenissen der Vorsten, onder wie het grootsche werk is ontworpen, voortgezet en voltooid, Willem I, II en III. Aan de andere zijde zit de maagd van Nederland, aan welke de nympf van de Haarlemmermeer de voortbrengselen aanbiedt van den drooggemaakten grond, terwijl meer op den achtergrond Neptunus treurt over het verlies van een gedeelte van zijn gebied. In het verschiet ziet men bebouwde velden, huizen, enz.

— Eenige personen te Amsterdam, die behoord hebben tot het legerkorps dat in 1813 en 1814 bij het beleg van Naarden dienst deed, hebben besloten jaarlijks eene réunie te houden van allen die bij dat korps gestaan hebben en nog in leven zijn. Tot dusverre werd zulk eene réunie om de vijf jaren gehouden, doch thans zal elk jaar voor de overblijvenden de gelegenheid bestaan tot een vriendschappelijk zamenzijn, ten einde de feiten dier gewigtige dagen te herdenken.

— Gisteren is aan de Utrechtsche Hoogeschool bevorderd tot doctor in de beide regten de heer M. W. du Tour van Bellinchave, na verdediging van zijn akademisch proefschrift, bevattende de Geschiedenis der Regtsmagt van Gedeputeerde Staten hier te Lande.

Ook is aan die Hoogeschool tot doctor in de geneeskunde bevorderd de heer H. J. Lambert, van Breda, na verdediging van zijn akademisch proefschrift over de zoogenaamde wandelende milt, en Hollandsche theses.

— Als eene bijzonderheid wordt gemeld dat onder 76 sterfgevallen, welke sedert 1 januarij jl. te Oosterhout hebben plaats gehad, 24 personen van boven de 70 jaren voorkomen en dat van den 1 dezer maand af slechts 4 overledenen zijn aangegeven, die te zamen 340 jaren telden.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd de opdragt aan te nemen van het door de heeren Joh. Noman en Zn., te Zalt-Bommel, aangekondigde werk: Fastes Militaires des Indes-Orientales Neêrlandaises, par A. J. A. Gerlach, capitaine d'artillerie au service de S. M. le Roi des Pays-Bas.

— Het berigt dat de Graaf van Chambord voornemens zoude zijn het landgoed Bronbeek, in eigendom aan Z. M. den Koning behoorende, te betrekken en het daartoe bezigtigd zoude hebben, wordt door de Amsterdamsche Courant tegengesproken.

— Het Provinciaal Geregtshof van Gelderland heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van L. van Loo, beschuldigd van moedwilligen doodslag. Het Hof heeft hem, met aanneming van verzachtende omstandigheden, tot eene gevangenisstraf van twee jaren veroordeeld.

— Naar men verneemt zal het 5de reg. dragonders, te Deventer gestationeerd, behoorende tot het Limburgsche Bondscontingent, eene organisatie ondergaan.

— Ll. vrijdag ontstond brand in een hok achter het huis van R. E. Dijkstra, in de buurt van het dorp Nes, prov. Friesland. Wegens den hevigen wind deelde hij zich aan het huis, de schuur en de aangrenzende panden van J. J. Havinga mede, die allen geheel in de asch werden gelegd, terwijl vervolgens ook de school belangrijke en een huis van R. Torenmans minder belangrijke schade bekwamen.

— Ll. maandag is door visschers te Oosterbierum in eene panharingfuik eene haai gevangen van het vrouwelijk geslacht, welke de lengte had van 1.40 el. Nadat het gelukt was het dier in de boot in eene mand te krijgen, heeft het 21 levende jongen geworpen, de grootte van haringen hebbende.

VERSLAG *van den* HANDEL, *de* NIJVERHEID *en de* SCHEEPVAART *der stad* **Rotterdam,** *gedurende* 1858, *opgemaakt door de Kamer van Koophandel en Fabrieken aldaar.*

(*Vervolg.*)

Wat de *uitvoeren*, voornamelijk van *Lijnwaden*, naar onze Oost-Indische bezittingen in het algemeen aangaat, hoezeer statistieke bescheiden ontbreken, kan de Kamer toch mededeelen dat onze stad daarin voor een veel grooter deel betrokken was dan vroeger. Dit verschijnsel is te verblijdender, omdat daardoor eensdeels ook onze Katoen-nijverheid op eene natuurlijke wijze wordt aangemoedigd, en anderdeels zich meerdere bekendheid met en deelneming in dat uitvoerartikel verspreidt, hetwelk de spil is van den handel op verre gewesten. De in 't afgeloopen jaar op dit gebied beproefde ondernemingen werden aangemoedigd door de belangrijke rijzing van de hoofdproducten onzer inlandsche Katoen-nijverheid op de *Java* markten.

Uit alles blijkt dat verscheidene onzer zeehandelaren meer en meer beginnen in te zien, dat Rotterdam door zijne ligging een groot voordeel bezit om dezen handel te drijven; de aanvoer van Duitsche, Zwitsersche, Belgische, Fransche en Engelsche Manufacturen voor onze markten op *Java* en *Sumatra*, kan nergens voordeeliger geschieden dan hier; Twentta en Noordbrabant kunnen onze haven spoediger en goedkooper bereiken dan eenige andere stad. Men begint zich hier ter stede ook gelegen te laten leggen aan de speciale opleiding van jonge lieden voor dezen handel.

Op de *Westkust van Afrika* wordt de handel door twee huizen hier gedreven; naar de kust van *Guinea* zond men 6 schepen uit, twee vià Brazilië: vijf keerden terug. De toestand der overvoerde markten, waarop reeds in ons vorig verslag gewezen werd, is niet verbeterd. De schepen moesten dientengevolge zeer lang uitblijven en dit, gepaard met de lagere prijzen van het hoofd-retourproduct, palmolie, werkte ongunstig.

Hoezeer echter onze handel op die kusten, waar hij geheel *onbeschermd* tegenover den Engelschen staat, zich uitbreidt, blijkt uit onderstaande staten, uit onze en de Engelsche statistieken getrokken.

Volgens de eerste, werd *in Nederland*

	aangevoerd	en derwaarts uitgevoerd
in 1846	*f* 235,000	*f* 51,000
1847	„ 125,000	„ 38,000
1848	„ 98,000	„ 81,000
1849	„ 72,000	„ 81,000
1850	„ 172,000	„ 127,000
1851	„ 299,000	„ 336,000
1852	„ 225,000	„ 193,000
1853	„ 413,000	„ 250,000
1854	„ 422,000	„ 517,000
1855	„ 625,000	„ 666,000
1856	„ 998,000	„ 415,000
1857	„ 594,000	„ 364,000

Volgens the Economist, 15 januarij jl., gingen uit *Engeland* naar the possessions on the gold Coast: (in ronde sommen)

1843	£ 151,000	1848	£ 85,000	1853	£ 55,000
1844	„ 168,000	1849	„ 134,000	1854	„ 117,000
1845	„ 138,000	1850	„ 87,000	1855	„ 111,000
1846	„ 44,000	1851	„ 107,000	1856	„ 93,000
1847	„ 85,000	1852	„ 47,000	1857	„ 91,000

Het is opmerkelijk dat juist sedert 1846, toen deze zaak hier met energie is opgevat, de handel van Engeland verminderd is.

(*Vervolg in een volgend Nommer.*)

238ste Staats-Loterij.

5de Klasse, 11de Lijst.

Trekking op 19 Mei.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 1000: N.° 568 1411 10316 11494 18850
„ „ - 400: „ 14812 19017 19375
„ „ - 200: „ 4134 4756 11644 12105 15810 16875 18689
„ „ - 100: „ 657 942 3284 9915 15251 15861 16367 18017 19030 19512

Prijzen van *f* 70:

51	2259	4704	7209	10230	13073	15061	17241
62	2260	4710	7236	10298	13313	15072	17420
125	2305	4797	7442	10301	13377	15096	17544
156	2416	4831	7595	10486	13514	15136	17588
297	2505	4867	7607	10665	13585	15158	17659
504	2575	4876	7629	10747	13614	15223	17683
522	2614	4979	7632	10760	13649	15340	17714
530	2704	5023	7666	10774	13904	15349	17804
710	2716	5054	7754	10812	14003	15437	18182
746	2883	5055	7853	10825	14045	15456	18218
770	2949	5096	7913	10854	14089	15488	18271
828	3027	5148	7922	11077	14163	15543	18349
873	3051	5197	7968	11166	14179	15689	18448
1040	3084	5422	7998	11254	14182	15736	18554
1124	3213	5474	8060	11314	14269	15766	18566
1141	3253	5525	8189	11652	14294	15884	18619
1193	3291	5566	8383	11690	14364	16067	18787
1257	3340	5644	8398	11778	14465	16139	18807
1262	3563	5658	8643	11794	14471	16167	18813
1328	3743	5813	8829	11942	14476	16327	18840
1339	3791	5860	8965	11969	14489	16379	18884
1383	3833	6019	9030	12086	14523	16415	19068
1384	3885	6045	9302	12375	14536	16517	19091
1461	4032	6118	9345	12425	14594	16545	19350
1504	4042	6252	9510	12501	14624	16735	19367
[illegible]	4136	6346	9551	12528	14682	16784	19379
1594	4265	6464	9719	12732	14710	16825	19566
1598	4320	6517	9878	12742	14792	16897	19608
1719	4455	6670	9882	12761	14859	16953	19709
1793	4494	6823	10034	12944	14888	16994	19854
1802	4599	6955	10038	12987	14901	17042	19860
1919	4618	7096	10145	13004	15030	17078	19988
2200	4659	7112	10156	13029	15059		

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 19 Mei.

OVERLEDEN: J. Durietz, d., 2 m. — C. Berg, wed. J. L. Ernst, 77 j. — G. de Klerk, vrouw van P. van der Graaf, 54 j. — A. Capsenberg, jd., 62 j. — L. Reynaerts, z., 1 m. — C. J. Wieberdink, d., 1 j.

BEVALLEN: M. A. Meulendijk, geb. van Erk, z. — H. M. Jansen, geb. de Vries, d. — E. Koops, geb. Schouten, z. — M. Luscuere, geb. Lanting, z. — M. J. Geerlink, geb. Brinkman, z. — M. E. Rüter, geb. Dubbeling, d. — L. de Groot, geb. van Helden, d. — C. Guittart, geb. Dauw Hulshoff, z. — A. C. van Eyck, geb. Maltha, d. — W. Willebrands, geb. van Erk, z. — M. S. Heubel, geb. Schiffer, d. — A. Crevecoeur, geb. Ouburgh, d.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.40, 3.30, 7.45.
„ „ alleen n. 's Hage: 9.35 des av. en Zond. 5 's midd.
„ Amst. naar Rotterdam: 8, 10.25, 1.30, 4.30, 7.30.
„ 's Hage alleen n. Rott.: 8.30. 's morg. en Zond. 8.30 av.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.—, 2.45.
„ Breda naar Rott. en Antwerpen: 6.50, 12.35. 5.20.
„ Antwerpen naar Rott. en Breda: 7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Rott.n.Utr.,Amst.,Arnh.: 7.—, 10.—,12.15,1.15, 5.15, 7.15
Amst.n.Utr.,Rott.,Arnh.: 7.20,10.35,12.30, 2.25, 6.—, 7.45
Arnh.n.Utr.,Amst.,Rott.: 6.33, 9.50,11.40, 12.30,6.58,—
Utr.n.Rott.6.30.— Utr.n.Amst. 6.45, beide behalve Zondag.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, SOERABAIJA en PASSAROEAN, Admiraal van Kinsbergen, van der Putten. — 6000 pic. Koffij, 1988 kan. Suiker, 165 v. Notenmuskaat, 872 sch. Tin en 2188 b. Bindrotting, NHM.

NEW-YORK, Alexandrine, E. Titcomb. — 150 kistj. Extract-Verwhout, Gebr. Nottebohm; 125 b. en 32 k. Tabak, R. Kraemer en Co.; 200 z. Koffij, C. L. Hollertt en Kolff; 245 zakk. Divi Divi, 45 vaatj. en 43 tiersj. Honig, G. en M. Köhler; 1254 v. Harst, Schmitz en Fassbender; 110 v. Koopm., J. Ooms Ez. en Co.; 25 v. Terpentijn, Kreglinger en Co.; 2 v. en 1 k. Was en 2 v. Olie, S. A. le Vino en Co.; 12,000 st. Duigen, A. Gilissen en Zn.; 7 v. Asch, A. Ellerman; 6000 stuks Duigen, H. v. d. Aa; 25 v. Terpentijn, A. T. Sölling en Co.; 75 v. Potasch, 60 blokk. Mahoniehout, 100 v. Harst en 9 v. Koopm., C. Hemmann en Co.; 21 bundels Duigen, J. H. Claus en J. Raulino, 12,400 st. dito, W. van Eyk en Co.; 2400 st. dito, 1231 v. Harst, 1001 zakk. Koopm., 50 k. Extract-Verwhout, 65 t. Verwhout, 176 v. Potasch en 50 v. Terpentijn, Order.

HULL, Ocean Queen, W. Farr. — 24 staven, 540 boss., 199 platen IJzer, W. Kolkman, te Dordrecht.

Dordrecht.

NEWPORT, Myrtle, Henry Attwool. — 5519 staven IJzer, W. Kolkman.

MIDDLESBRO, Margaretha Cook, William Jarrett. — 7694 staven, 980 boss. IJzer, W. Kolkman.

Amsterdam.

BATAVIA, Javaan, Munnix. — 884 z. Koffij, 2185 kr. Suiker, 4133 b. Bindrotting, O. I. Maats. v. Adm. en Lijfr.; 18 k. Indigo, A. von Hemert; 520 Huiden, Spengler en Co.; 12 k. Anijs, 13 k. Cassiaolie, Boissevain en Kooy; 639 k. Thee, N. H. M; 172 kr. Suiker, Deichman en vom Rath; 7 coll. Gutta Percha, 61 m. Gom Elastiek, 54 k. Gom Dammar, 23 k. Indigo, Order.

LONDEN, Magnet (st.) — 93 boss. IJzer, N. en J. J. v. d. Stadt; 3 k., 70 bl. Koper, Surie en Lingeman; 50 v. Drooger., Pott en Hagen; 45 v. Melasse, E. E. Visser; 704 z. Salpeter, 800 z. Oliezaad, 150 v. Krenten, 27 b. Cacao, 40 coll. Droogerijen, Order.

KONINGSBERGEN, Urania (st.) — 1412 sch. Tarwe, van Heukelom en Vollenhoven; 3000 sch. Rogge, 1350 sch. Erwten, 1412 sch. Tarwe, Order.

Prijzen der Buitenl. Coupons
en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 19 Mei.

Metalliek	*f* 19.65.	Sp. Piasters	*f* —.—
dito Nationale.	- —.—.	Hamb. Russen	- 33¼.
Napelsche	- —.—.	Russ. in Zilv. R.	- —.—
Div. Eng. in £	- 11.42½.	Poolsche in fl.	- 25¾.
Eng. Russen	- 11.42½.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Fransche	- 55.	Papier Roeb.	- —.—
Belgische	- 55¾.	Dollars	- —.—
Pruissische	- 34¾.		

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Vertr.*
19 *mei* Cathar. Wilhelmina, Popken, Hellevoet
(In het gezigt eene bark; ligt bij de 4de ton geank.)
(O. — O. Z. O.)

Hellevoet (O.) *Aang.*
19 *mei* Victory, Olwell, Sunderland
Earl Talbot, Manson, Newcastle
Scipio, Lovell, dito
Dart, Lawson, dito
Princess Victoria, Watson, dito
Ugie, Storey, dito
Othello, Schröder, Arensburg
Alexander, Larsen, Libau
Jantina Gezina, Fijn, dito
Seabird, Nuttall, Charlestown (E.)
Seine (st.), Havre
Myrtle, Attwool, Newport
Leila, Heans, Baltimore
Exile, Westcott, Cardiff
Ernestine, Larré, Redon
Ida, Lindgren, Uddewalla
Catharina Wilhelmina, Popken, Brouwersh.
George & Mary, Birch, Newcastle

Vertrokken.
Neêrlands Koningin, Geerling, Brouwersh.
Stockton Packet, Thompson, Middlesbro'
Adriana Francisca, van Eyk, dito
Gratitude, Alexander, Newcastle
William, Scott, dito

Brielle (OtenZ-O) *Aang.*
19 *mei* Three Brothers, Gilbert, Rochester
Diana (st.), Londen
Vulcan, Gooding, Boness
(zit in de bank aan den grond.)
Corkscrew (st.), Hull
Enchantress (st.), dito
Seagull (st.), dito
6 Södskende, Andersen, Randsund
Harmonie, Lever, Veile
Semarja, Boye, Reval
Admir. Ver-Huell (st.), Havre

Vertrokken.
Harmonie, Brahms, Londen
Elsina, Nuttbroek, dito
Concordia (st.), dito
Engelina, Schoon, dito
Familien, Svensen, Helsingborg
Prins v. Oranje (st.), Duinkerken

Maassluis (O.) *Vertr.*
19 *mei* Laura, Svane, Arensburg
Flora, Anthonissen, Newcastle
Walker, Heans, dito
(allen wel in zee)

Texel *Vertr.*
18 *mei* Magnet (st.), Lond.
Ippogrifo, Albano, Newcastle
Seraphine, Morgan, Sunderland
Maria, Vollert, Hull
19 Henriette, v. Loenen, Batavia

Vlie *Aangek.*
16 *mei* Frederik Hendrik, Hoeksma, Osterrisoer

Vertrokken.
17 Gustaaf, Oldenburger, Kopenhagen
Berendina, Oldenburger, Noorwegen
Amstel (st.), Harburg

Vlissingen *Aangek.*
17 *mei* Marco Polo, Poppe, Buenos-Ayres

—o—

Port Philip *Aang.*
15 *febr.* Aldebaran, Meyboom, Gothenburg
(alles wel aan boord)

Batavia *Vertr.*
26 *maart* Henr. Geertruida, de Boer, Cheribon

New-Orleans *In lad.*
30 *april* City of Bath, Rott.

Triest *Vertr.*
13 *mei* Zeemeeuw, Zwaal, Queenstown

Genua *Aangek.*
13 *mei* Gesiena, Mulder, Amsterdam

Torrevecchia *Aang.*
5 *mei* Paulus, Molema, Tarragona

Bordeaux *Aangek.*
16 *mei* Johanna, Oldenburger, Christiansand

Rouaan *Vertr.*
16 *mei* Margaretha, Stutvoet, Runcorn
Elsina Jantina, Dijk, Liverpool

Dublin *Vertr.*
14 *mei* Vriendschap, Boer, Bridgewater

Liverpool *Aangek.*
17 *mei* Sophia, Brongers, Amsterdam

In lading.
Gezina Jantina, Bekkering, Archangel
Hermina, Kroon, Dantzig
Fortune Teller, Hocken, Harlingen
Uzella, Hunkin, dito
Meridian, Organ, Rott.
Heligan, Trevena, dito
Jan Hendrik, Slager, St. Petersburg
Stuurmans Harmonie, Mulder, dito
Esperance, Hazew., dito

Uitgeklaard.
Jantina, Boon, Nerva

Vertrokken.
Twee Gebroeders, de Groot, Nerva

Runcorn *Vertr.*
17 *mei* Queen Victoria, Gilbert, Nieuwe Diep
John Shelly, Johnson, Dordrecht

Cardiff *Aangek.*
14 *mei* Marie, Klein, Gloucester
17 *mei* Hugo Grotius, Zweede, Rotterdam

Lezard *Gepasseerd*
29 *april* Maria Catharina, de Bos, Amst. n. Batav.

Falmouth *Vertr.*
15 *mei* Catharina, Hillebrandt, (v. Cardiff) Amst.

Binnengeloopen.
18 Rhône (st.), Wilkens, Cephalonia enz. n. Rott.
(weg. gebrek aan kolen)

Bij **Plymouth** *Aang.*
17 *mei* Arthur Pardew, Davis, Algoabaai n. Rotterdam

Teignmouth *Vertr.*
16 *mei* Martha Alida, Karst, Cardiff

Pentewan *Vertr.*
17 *mei* Jim Crow, Dodge, Dordrecht

Bij **Folkestone** *Aang.*
17 *mei* Alida Sinnige, Dik, Liverpool n. St. Pet.
Johannes Hermanus, Visker, Roche Bernard naar Zwolle

Gravesend *Aangek.*
18 *mei* Helena Thekla, Diepenbroek, Koningsb.

Hull *Aangek.*
17 *mei* Horeb, Darling, Rotterdam
Anna Berendina, Kwint, Flensburg

Grimsby *Aangek.*
17 *mei* Charlotte, Jörgensen, Amsterdam

Sunderland *Aang.*
16 *mei* Saxon, Shield, Rott.

Vertrokken.
Zeelust, St. Petersburg

Shields *Vertr.*
17 *mei* Wm. Maitland, Dordt
Eliza, Schiedam
Ellen, Rotterdam
Dove, dito
Meldon, dito

Leith *Aangek.*
16 *mei* Johanna Margar., Wijnstok, Groningen

Antwerpen *Vertr.*
18 *mei* Johan Martin, van Slogteren, Liverpool

Bremerhav. *Aangek.*
15 *mei* Hendrika, Heydhoff, Zaandam
16 Gebbiena, Wortel, Sunderland

Dantzig *Vertr.*
14 *mei* Ulrike, Bekkering, Rotterdam
Zwaantina Margaretha, de Vries, Oldenburg

Pillau *Aangek.*
16 *mei* Harmina Annegina, Jessen, Schiedam

Memel *Vertr.*
13 *mei* Drie Broeders, Mooi, Holland
Anna Luitzia, Vos, Antwerpen
Vier Zusters Meijer, Kruphoeler, Harlingen

Libau *Aangek*
9 *mei* Ellida, Berentsen, Holland

Vertrokken.
8 Janneke Hendrika, Pik, Holland
9 Admiral, Mowinkel, dito
13 Gyda, Jensen, dito
Tjadda Gesina, Staal, dito
Goerda, Petersen, dito

Kroonstad *Aangek.*
10 *mei* Sophia Klasina, Wolthekker, Hamburg

Bergen *Aangek.*
4 *mei* Hermanus Hesselaar, Mellema, Hamburg
9 Johanna Geerdina, Schoon, Antwerpen
Maria Beerta, Roosjes, Charlestown
Zwaantina Thelina, de Boer Sap, dito
Catharina Frederika, Smid, dito

Vertrokken.
5 Juliana Louisa, Sprik, Ruslan i
Elsina Geertruida, Mulder, dito
7 Eersteling, Coerkamp, dito
Weldaad, Voogd, dito

Christiania *Aangek.*
13 *mei* Hanna Christensen, Andersen, Amst

Kopenhagen *Aangek.*
19 *mei* Rembrandt (st.), St. Petersb. n. Amst.
(heeft de reis voortgezet)

Elseneur *Aangek.*
14 *mei* Grunus, Hesse, Riga n. Dundee
16 Groot Lankum, de Weerd, Amst. n. St. Petersburg
Ernte, de Wall, Amst. n. Koningsbergen

Gepasseerd.
15 Anna Arendina, Pott, Koningsbergen n. Schiedam
Ned. schoener n°. 52 v. Dordrecht

Rendsburg *Aang.*
13 *mei* Agatha Hendrika, Bernardus, Brussel n. Flensburg
Johanna, Brouwer, Stettin n. Groningen
14 Maria, Nagel, Stockholm n. Holland
15 Catharina, Poppen, Colding n. dito

—o—

Amsterdam 19 mei. Het te Alblasserdam te huis behoorend barkschip Minister Thorbecke, kapit. C. van Duyn, den 7 maart van Soerabaija naar Nederland vertrokken, is, volgens brief van Pasoeroewan van 19 maart, den 10 dito door verleiding van stroom op Meindersdroogte (bij Straat Balie) aan den grond vastgeraakt, doch den volgenden dag weder in vlot water gekomen; was digt gebleven, doch had veel geleden en moest naar Soerabaija terugkeeren om te lossen en te repareren.

Liverpool 17 mei. Het Nederl. schip Louisa Maria, kapit. Tjebbes, van Java n. Amsterdam, is den 17 april op 5° NB. en 23° WL. gepraaid, aan boord hebbende een gedeelte der bemanning van het schip Ochtertyre, van Londen n. Natal.

Havre den 16 mei. In den omtrek van Brest is aangespoeld een blaauw naambord, waarop met vergulde letters: Alida 1856.

St. Denis (Réunion) 5 april. Het Fransch schip Auguste, kapit. Charrier, v. Mauritius naar Timor, is, na reeds de eilanden St. Paulus en Amsterdam gepasseerd te zijn, wegens zware lekkage n. Mauritius teruggekeerd, doch moest op het eiland Rodriguez op strand gezet worden, zijnde in zinkenden staat. — Volgens brief van St. Augustin, in dato 21 febr., waren in den nacht van 13 op 14 febr. de Fransche schepen Fauvette, Jeune Laure en Fulton van hunne ankersgeslagen, te Solaré op strand geraakt en door de inboorlingen uitgeplunderd. Kapitein Leroux, voerende de Fauvette, is door de inboorlingen van St. Augustin vermoord.

—o—

18 *mei*. De wind te **Falmouth** N. te **Deal** N. ten O.

—o—

Gepraaid:

Den 7 maart, op 40° ZB. en 5° OL., Prins Veldmaarschalk, D. L. Immink, v. Sunderland naar King George's Sound.

Den 21 maart, op 32° 3' breedte en 12° 40' lengte, het Ned. schip Zeemanshoop, kap. J. Hansens, van de Algoabaai naar Savannah-la-Mar.

Den 26 maart, op 32° ZB. en 28° WL., het Ned. schip Catharina Maria, kap. J. A. Ballot, van Cardiff naar Hong Kong (45 dagen reis); had een lek bekomen, doch het was gelukt dit te stoppen.

Den 10 april, onder de Linie, het Nederl. schip Joseph; alles wel aan boord.

—o—

Aangek. Passagiers.

Te **Nieuwe Diep,** van Suriname, per Maximiliaan, kapt. Schill: jufvr. Klein en zoon; de heer Huskus; mej. Marius, geb. Huskus, en dochter.

Vertrokk. Passagiers.

Van **Nieuwe Diep,** naar Batavia, per Henriette, kapit. van Loenen: de heer G. Klinkert J. Wz.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 20 mei: 1ste getijde 5 ure 32 min.; 2de getijde 5 ure 56 min.

Arnhem. Waterhoogte 18 mei 1.92 el.

Beursberigten.

ROTTERDAM den 19 Mei.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½ pCt.	57	57⅛	57
„	dito dito 4 „	88⅞		
Spanje,..	Binnen. a 6/m. 3 „	34⅜	34½	34⅜
Rusland,	bij *Stiegl.* 1855. 5 „	92¼		
Oostenr.,	Metalliek.......2½ „	20⅛		
„	dito dito 5 „	36 9/16	36¾	36 9/16
„	N. Rente Ams. 5 „	52⅝		
„	Nationale.......5 „	39 7/16	39⅝	39 7/16
Grenada..	....................3½ „	11 13/16	11⅞	11 13/16

Hollandsche fondsen werden heden tot lager prijzen verhandeld. Van buitenlandsche effecten waren Spaansche flaauwer gestemd, terwijl Oostenrijksche niet noemenswaard van de vorige slotprijzen afweken. De handel toonde slechts zeer weinig uitgebreidheid.

Het Commité der Effectenhandelaren
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Oude Metalliek 5 pct. 36¼ a 36¾, gebl. 36¾; dito Nationale 5 pct. 39 7/16 a 39¾, gebl. 39¾.

AMSTERDAM den 19 Mei.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,..	Werk. Schuld 2½ pCt.	56 13/16	57¼	56 13/16
„	dito dito 3 „	67¼	67½	
„	dito dito 4 „	88½	88⅞	88¾
„	Amort-Synd...3½ „			
„	Handel-Maats. 4½ „	117	119	117½
„	O. I. Leening 4 „			
„	Leen. Holl. Sp. 4½ „	94		
„	Rijn-Spoorw. 4½ „			
„	Maats. v. Weld. 4 „			
België,...	Cert. *Rothsch.* 2½ „	45½		
Frankrijk,	Certificaten....3 „			
Spanje,..	Buitenlands. ..1½ „	25 9/16	25 11/16	25 11/16
„	dito 3 „	36¾		
„	Binn. a *f* 6000 3 „	34¾	34⅞	
„	Amort. Schuld.........			
„	Bew. v. Coup..........			
Portugal,	Oblig. ....3 pCt.	36¾	36⅞	36⅞
„	dito 1856/57..3 „	36 5/16	36⅜	36⅜
„	dito Uitgest...			
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5 „	97⅝	98	97⅝
„	dito 1828/29..5 „	96⅝	96½	96⅜
„	Cert. 1831/33..5 „	79		
„	dito 1840......4 „	75		
„	dito *Stiegl*itz..4 „	75⅞		
„	dito d.° Nieuwe 5 „			
„	dito d.° 1855 N. 5 „	91⅞	92⅛	91⅞
„	dito te Londen 4½ „	88½		
„	dito v. Assign. 6 „	57⅜	57½	57⅜
„	Inschr. dito ...6 „			
Polen,....	Aand. 1835..........*f*			
„	Obligatien......4 pCt.	69¾		
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5 „			
„	dito dito 4 „			
„	dito Met. Oude 5 „	36	36¾	36⅜
„	dito N. te Ams. 5 „	52⅜	52¾	52½
„	dito Nat. Met. 5 „	39⅛	40	39½
„	dito Metall.....2½ „	20½	20 11/16	20 9/16
„	Wen. Ad. *f* 250 4 „ *f*			
Brazilië,	1843, ₤ 100 5 „	92½		
Equador,	₤ 100...........1 „	13¾		
„	Onbepaalde....1 „	13		
Venez.,...	Obligatien......5 „	32¾	33	32¾
„	Uitgestelde ....2½ „	14	14⅜	
Grenada,	Obligatien......3½ „	11 15/16	12¼	
„	Uitgestelde	4	4 1/16	
Mexico,..	Obligatien......3 „			
„	dito Onbep....3 „			
Illinois,	.........................7 „	71¼		

Handel-Maatschappij 117¼ a 119, 117¼ cont.; idem Leening 1858, 4 pc., 94. Rusland, Spoorweg Aand., volgest., 205 a 206½. Pruiss. Aand., 3½ pc., 186. Weener Bankactien *f* 558 a *f* 565, *f* 558. Illinois, Spoorweg Aand. 55. Louisiana, 5 pc., 96¼. Griekenl., 5 pc., 2.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 4 pc. Disconto 3 pc.

Hollandsche fondsen meest aangeboden; Aandeelen Handel-Maatschappij iets flaauwer; van vreemde Russische flaauw; Oostenrijksche, aanvankelijk tot verbeterde koersen zeer gewild, bleven ten slotte slechts weinig hooger dan gisteren; naar Spaansche Binnenl. 3 pcts. was meerder vraag.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 56 13/16. Spanje, 1½ pc., 25⅝; dito Binnenl. 3 pc., 34¾. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 36⅝; dito Nationale, 5 pc., 39 7/16.

LONDEN den 18 Mei.

3 pc. Cons. cont.	91⅛	a	91¼	3 pc. Peru....	60	a	65
id. id. op tijd	91⅛	-	91¼	4½ pc. id. Urib.	72	-	77
5 pc. Oostenrijk	35	-	40	id. te New-Y.	70	-	75
4½ pc. België..	97	-	—	3 pc. Portugal.	38	-	40
5 pc. Braz. 1824	98	-	100	5 pc. Rusland.	100	-	104
id. 1829/39....	—	-	—	4½ pc. idem...	91	-	93
id. 4½ pc. 1852	88	-	90	3 pc. Spanje...	38	-	40
idem 1858....	88	-	90	1½ pc. idem...	27	-	27½
6 pc. Buen.-Ayr	73	-	78	idem Amort. ..	7	-	9
6 pc. Chili....	95	-	100	id. Cert. Coup.	3	-	4
3 pc. idem....	—	-	—	5 pc. Sardinië.	75	-	76
5 pc. Denemark	98	-	102	6 pc. Turkije..	61	-	63
3 pc. idem...	—	-	—	idem Nieuwe..	50	-	52
2½ pc. Holland.	58	-	60	4 pc. idem.,..	99	-	101
4 pc. idem,...	90	-	92	5 pc. Venezuela	34	-	36
Ecuador......	12	-	14	idem Uitgest..	14	-	16
id. Land-warr.	—	-	—	Wissel Amst. krt.	11.11	a	13.
2½ pc. Grenada.	14	-	16	idem 3 m.	11.14½	-	15½.
id. Uitgestelde	4	-	5	id. Parijs kort....	25. 0	-	10.
3 pc. Mexico.	16¼	-	16¾	idem 3 m.	25.35	-	40.
4½ pc. Peru...	80	-	85				

Bij geringen handel ondergingen de fondsen weinig verandering.

PARIJS den 18 Mei.

Frankrijk 3 pc. 60.85, 61.15; dito op ult. 60.70, 61; dito 4½ pc. 89.50, 89; dito op ult. 89.25, 89; Fransche Bank 2760, 2750; Crediet Mobilier 572.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorwegen 485. Napels 5 pc. —. Spanje 1½ pc. 26; dito binnenl. 3 pc. 35½ en kleine stukken 36½; dito Passive —.

De 3 pc. Fransche fondsen sloten heden zoowel a contant als tegen ultimo 15 centimes hooger dan gisteren. Spanje binnenl. ½ pc. lager.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 19 Mei.

2 maanden.		Kort.
Londen...	11.50	11.60
d.° 3/m.	11.45	—
Parijs . .	55¾	55⅞
d.° 3/m.	55	—
Bordeaux.	55½	55⅞
Genua. . .	—	—
Livorno. .	35	-
Napels . .	74	—
Petersb. .	—	—
Hamburg.	34⅞	35⅛
d.° 3/m. .	34⅞	—
Antwerp .	—	⅛ v
6 weken.		**Kort.**
Frankfort	101	—
Augsburg	99	—
Weenen. .	—	—
Triest. . .	—	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 19 Mei.

2 maanden			Zigt.	
Londen. .	11.50	g	11.60	g
Parijs. . .	55 13/16	g	55 15/16	g
Bordeaux.	54⅞	g	—	g
d.° ½ m.	55⅛	g	—	g
Genua . .	43	g	—	g
Livorno. .	36⅛	g	—	g
Napels . .	74	g	—	g
Hamburg.	35⅛	p	35⅝	p
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid . .	234	g	—	g
Cadix. . .	236	g	—	g
Sevilië . .	233	g	—	g
Bilbao . .	233	g	—	g
Lissabon .	39¾	g	—	g
Porto. . .	39¾	g	—	g
Petersb. .	153	g	—	g
6 weken.			**Zigt.**	
Weenen ..	75	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	101½	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 19 Mei.

GRANEN enz. Tarwe. 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 325; 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 300, *f* 303 a *f* 306. Rogge. 152 ℔ Belgische *f* 203. Gerst. 134 ℔ Fransche *f* 170.

SCHIEDAM den 19 Mei.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust. *f* 13,—,
JENEVER, „ „ „ „ „ - 18,50,
Amst. proef, „ „ „ „ „ - 19,75,
alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel.................. - 0.60.

DELFT den 19 Mei.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest: *f* 39 a *f* 45. Ter markt zijn verkocht 34/4, 1192/8 en 128/16.

DORDRECHT den 19 Mei.

GRANEN enz. Onze markt was heden van Zeeuws., Vl. en Overm. Tarwe matig voorzien, dezelve ging tot genoteerde prijzen en ter verzending vrij goed van de hand. Zomer Tarwe schaarsch en prijshoudend. Jarige Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 9 a *f* 9,80; Nieuwe dito *f* 9,20 a *f* 9,50; dito afwijkend en geringe *f* 8,20 a *f* 8,70, en Zomer Tarwe *f* 7 a *f* 8. Rogge. Zeeuws., Vl. en Overm. flaauw en 10 c. lager afgegeven. Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 6 a *f* 6,50. Gerst. Winter en Zomer weinig aangevoerd en in de beste soorten vlug te verkoopen. Zeeuws. en Overm. Winter *f* 4,50 a *f* 4,70; dito Zomer *f* 4 a *f* 4,50. Spelt onveranderd, voor de aangevoerde partijtjes is *f* 3,30 tot *f* 3,60 na kwaliteit bedongen. Haver. Inl. Voeder vond weinig vraag en kon tot 20 c. lager, om reden derzelver afwijkende kwaliteit, bezwaarlijk opgeruimd worden, Zeeuws. en Inl. Voeder *f* 2,70 a *f* 3,60; dikke dito *f* 4 a *f* 4,80. Boekweit met beperkten handel *f* 5 lager, als: Bergen-op-Zoomsche op 70 Ned. ℔ tot *f* 175 verkocht. Paardenboonen worden weinig meerder getoond en hebben de aangevoerde partijtjes Overm. Zakgoed van *f* 6 tot *f* 7,30 na kwaliteit opgebragt. Duivenboonen weinig ter markt en tot vorige prijzen van *f* 7 tot *f* 8 vlug te verkoopen. Witte Boonen bij eenige kwantiteit niet te bekomen, noteren dezelve van *f* 8 tot *f* 10 nominaal. Bruine Boonen schaarsch en tot verhoogde prijzen van *f* 9,50 tot *f* 11 na deugd grif te plaatsen. Bl. Erwten waren tot vorige prijzen, als goed kokende van *f* 9.50 tot *f* 10 en de mindere voor mesting van *f* 8 tot *f* 8.50, zeer begeerd. Koolzaad weinig ter veil, doch met trage stemming en lager te noteren, allen verkocht aan onze Olieslagers gewoon nieuw Zakgoed en gestort door één tot ₤ 56. Op 9 vat in de najaarsmaanden te leveren a ₤ 62 te koopen. Buitenlandsch Slag-Lijnzaad vond weinig aftrek, voor 111/112 ℔ Taganrog is *f* 320 besteed. Kanariezaad weinig ter markt en tot vorige prijzen van *f* 11 tot *f* 12 zijn de aangevoerde partijtjes verhandeld. Hennepzaad vond eenige vraag en is Inlandsch naar kwaliteit van *f* 192 tot *f* 190 verhandeld. Raapolie wederom lager afgegeven. Vliegend tot *f* 36 gedaan. Lijnolie vond tot verlaagde prijzen eenige vraag. Vliegend tot *f* 32 verkocht. Raap- en Lijnkoeken tot vorige prijzen aangeboden. Harde Raapkoeken per 1040 stuks *f* 72 a *f* 74; idem Lijnkoeken per idem *f* 95 a *f* 105, en zachte Lijnkoeken per idem *f* 110 a *f* 130.

GOUDA den 19 Mei.

KAAS. Ter markt was de aanvoer 15 partijen Hooikaas die van *f* 16 tot *f* 18 traag verkocht werden. — VEE met grooten aanvoer vlug tot vorige prijzen verkocht.

AMSTERDAM den 19 Mei.

SUIKER. Te Rotterdam zijn afgedaan 228 kr. Java n.° 11 a 15, per Copernicus, tot *f* ¾ onder Melis.

TABAK. De afloop der heden gehouden veiling: 100 p. Manilla (Copiz) 16 kav. verk. tot 36½ a 37½ c. en 4 kav. opgeh. tot 37 a 40 c.; 25 cer. Havana opgeh. tot 75 a 145 c.; 93 p. Java opgeh. tot 39½ a 77 c.; 26 b. Tabak verk. tot 16½ a 17 c.; 56 p. Manheimer opgeh. tot 23 c.; 26 p. Oost-Ind. opgeh. tot 15 a 16 c.

SIGAREN. 229,250 stuks diverse soorten verkocht tot *f* 5¾ a *f* 17¾.

LONDEN den 17 Mei.

SUIKER. In West-Ind. soorten ging veel om tot iets flaauwere prijzen; omzet 720 b. Verder zijn uit de hand afgedaan twee ladingen Havanna tot geh. prijs. Geraffin. lager; br. Lumps 51/6. — RUM vaster; 170 p. Demerary zijn tot 2/7 en 25 dito Jamaica tot 4/6 afgedaan. — KOFFIJ. Natif Ceylon flaauw en lager — THEE vast; ord. Congo 14 d. — RIJST stil; 3000 b. Bengaal vonden nemers tot 10/ a 11/6 en 1500 b. Madras tot 8/9. — KATOEN flaauw en zonder handel. — SALPETER gevraagd en 6 d. hooger; omzet 1500 b. tot 45/ a 47/ en 400 b. Bengaal tot 44/6. — METALEN. Zink vast; 50 tons zijn afgedaan tot ₤ 19.10 en 50 tons tot ₤ 19.15. Schotsch IJzer 48/6 a 48/3. Tin stil; 150 bl. Banca bedongen 130/. — OLIEN. Lijn- stil, 29/ met verkoopers; te Hull 28/3. Raap- flaauw en onveranderd. Cocos- zonder handel. Palm- flaauw. Lagos- 45/6 a 46/. — Terpentijn- lager; Amerik. 44/ en Engelsche 48/. — TALK. De markt is vast en men noteert P Y C disp. 55/; Junij 54/9; Julij/Sept. 55/3; Oct./Dec. 55/9.

LONDEN den 18 Mei.

Er werden heden geene Suiker-Veilingen gehouden, over het algemeen wordt deze week weinig geveild. De markt was zeer flaauw voor alle artikelen en er ging ook onder de hand weinig om. — KOFFIJ. 145 v. Plant. Ceylon bedongen 64/6 a 73/6; verder werd bijna alles tot hoogere prijzen opgehouden. — Van SPECERIJEN werden verkocht 62 v. Jamaica Gember tot 72/ a 79/ en 175 k. Cassia Lignea tot 67 a 79/, en van ARROWROOT. 600 b. St. Vincent tot 3 a 5¾.

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe werd met ruim vorige prijzen betaald; voor buitenlandsche bestond matige vraag bij gesouteneerde prijzen. In Meel ging tot de verhoogde prijzen van ll. maandag veel om. Gerst onveranderd. Bij beperkten handel waren Erwten en Boonen als voren. In Haver ging veel om tot iets hoogere prijzen. In Lijnzaad geene verandering.

Van den 16 tot den 17 dezer werden ingevoerd 740 q. binnenl. en 8760 q. buitenl. Tarwe, 90 q. binnenl. en 300 q. buitenl. Gerst, 4510 q. buitenl. Haver en 860 z. binnenl. en 1940 z. buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 18 Mei.

GRANEN. De markt is onveranderd even als de prijzen en er ging zeer weinig om. — RIJST. Van gepelde Arracan zijn 3000 b. voor uitvoer verk. — TALK stil en stads- was lager; heden zijn 8000 kil. verkocht.

HAVRE den 16 Mei.

KATOEN. De markt blijft stil. Van disp. zijn 530 b. verk. tot fr. 97½ a fr. 98. — In KOFFIJ, SUIKER en INDIGO ging niets om. — HUIDEN blijven gevraagd en er zijn heden afgedaan 2000 st. gez. Buenos-Ayres tot fr. 85; 2000 st. dito op levering tot denzelfden prijs; 500 stuks dito Montevideo tot fr. 82½; 3300 st. gez. Rio Grande tot fr. 77 en 1000 stuks dito Rio Janeiro tot fr. 60. — RIJST. Men meldt ons den verkoop van 340 b. Bengaal tot fr. 14. — VERWHOUT blijft gevraagd met hoogere prijzen: omzet 10 tons Campêche tot fr. 7.25 en 50 tons Lima tot fr. 20.

HAMBURG den 18 Mei.

KOFFIJ. vast. — ZINK stil. — RAAPOLIE per Mei 23, per Oct. 23.2 a 32. — GRANEN. Tarwe vast maar stil. Rogge flaauw.

Advertentien.

De Ondergeteekenden, gevoelig voor de deelneming hun bij het overlijden hunner geliefde Moeder en Behuwdmoeder, MARIA BAAK, Wed. van den Wel Edelen Heer DIRK BOERS *J. H. Zn.*, bewezen, betuigen hiermede daarvoor hun opregten dank.

Rotterdam den 19 *Mei* 1859.

H. J. BOLL.
H.A F.A BOLL, BOERS.
J. J. HANEGREEF.
A. HANEGREEF, BOERS.
A. M. BOERS.

Getrouwd

PIETER RAVENSWAAIJ
en
CAROLINA LOUISA LAMBERT.

Kralingen 18 *Mei* 1859.

Heden overleed, tot onze innige smart, de jongste onzer Lievelingen, ALIDA JACOBA, ruim één jaar oud.

Middelharnis 17 *Mei* 1859.

G. C. M. KOLFF.
A. H. KOLFF, — KOLFF.

De PROVINCIALE COMMISSIE van **Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in *Zuidholland***, residerende te *Dordrecht*, brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat hare **GEWONE VERGADERING** zal aanvangen op **Woensdag** den **29 Junij** aanstaande. Zij, die verlangen alsdan te worden toegelaten tot het afleggen van Examen, moeten zich, bij Request op Zegel en met overlegging der gevorderde Bewijsstukken, vóór den 8 Junij *vrachtvrij* aanmelden bij den President.

Dordrecht, 18 *Mei* 1859.

Dr. M. G. TIMMERS VERHOEVEN.

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN
Naar LEITH

het Stoomschip **IVANHOE**, Kapitein **J. Cairns**, vertrekt ZATURDAG 21 MEI, morgens vroeg.

Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en *HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DON R. MACGREGOR*, Agent te Leith.

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en HULL
Voor PASSAGIERS en GOEDEREN

De Rader-Stoomboot **SEA GULL**, Ka **R. M. Sawyer**, vertrekt van **ROTTERDAM** naar **HULL** aanstaanden ZATURDAG, des middags.

Adres bij *J. B. CROL &*

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN ANTWERPEN

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
met de STOOMBOOTEN

TELEGRAAF III & IV,

BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubil Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

MEI 1859.

Van ROTTERDAM.				Van ANTWERPEN.			
21	Zaturdag	's morgens	10.—	21	Zaturdag	's nachts 20/21	2.30
23	Maandag	„	11.—	23	Maandag	's morgens	3.30
24	Dingsdag	's nachts 23/24	12.—	24	Dingsdag	„	4.—
25	Woensdag	„ 24/25	12.30	25	Woensdag	„	5.—
26	Donderdag	's morgens 25/26	2.—	26	Donderdag	„	6.—
27	Vrijdag	„	3.—	27	Vrijdag	„	7.—
28	Zaturdag	„	4.—	28	Zaturdag	„	8.30

Te ZIJPE wordt voor Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangel aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die van Zijpe naar Zierikzee en Brouw haven, na aankomst der Stoombooten vertrekt en van Brouwershaven naar Zierikzee en Z in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n.° 21, **VERWEY & Co.**, *Cargadoors-Expediteu*

STOOMVAART-VEREENIGING *DE MAAS.*

Het Stoomschip **CORNELIA**, Kapitein MUNTENDAM, vertrekt vermoedelijk **Woensdag 1 Junij** naar:

Marseille, Genua, Livorno, Napels, Messina & Paler

ROTTERDAM-BRISTOL-CARDIFF.

Het Stoomschip **BALMORAL**, Kapitein D. LOVIUS, vertrekt van **ROTTERDAM** n beide Plaatsen **Donderdag 26 Mei.**

Adres: *JOHs. OOMS Ez. & Co. — BOUTMY & C*

Openbare Aanbesteding.

Het BESTUUR der **Bad- en Zwem-Inrigting** *de Vrije Maasstroom*, is voornemens op den 23sten Mei e. k., des 's morgens ten 12 ure, aan den minst inschrijvende aan te besteden:

Het **MAKEN** van de noodige **KLEEDKAMERS** en **BASSIN** volgens gegevene concessie.

Aanwijzing in loco 21 dezer door den Architect *H. J. DE HAAS*, 's morgens ten 11 ure.

Bestek en Teekening liggen ter inzage bij den Heer *J. C. WIJTHOFF*, in het *Neêrlands Wapen*, bij wien ook de Aanbesteding zal plaats hebben.

Namens het Bestuur,
JOOST VAN VOLLENHOVEN, J. Az.,
President.
J. J. BONKE, *Secretaris.*

Openbare Verpachting.

DIJKGRAAF en HOOGHEEMRADEN van *SCHIELAND* en BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* zijn voornemens om op

DINGSDAG den 24 Mei 1859,

des middags ten 12 ure, in het Gemeenlandshuis van Schieland te Rotterdam, in het openbaar te Verpachten:

Het REGT op de DOORVAART van de SCHUTSLUIS, genaamd *het Spui*, te Rotterdam, en zulks voor den tijd van **drie jaren**, ingaande den **1 Junij 1859.**

De Voorwaarden zullen *acht* dagen vóór de Verpachting ter Lezing liggen ter Secretarien van Schieland en de gemeente Rotterdam, alsmede in het Koffijhuis *Neêrlands Wapen*, aan de Korte Hoogstraat.

COMMISSARISSEN der **Meekrapfabrieken** te ***Ouddorp*** zullen op Woensdag 1 Junij 1859 Aanbesteden het **LEVEREN** a contant van

500 Mud grove } **1ste Kwaliteit**
2600 „ fijne } **Ruhr-Steenkolen,**

te Leveren aan den Oudelandschen Dijk in de maand Julij e. k. Informatien zijn, op *franco* aanvrage, te bekomen bij den Heer M. LODDER.

TABAKS-VEILING.

Op Donderdag 26 Mei 1859 zullen geveild worden, des morgens ten *elf* ure, in het Notarishuis alhier,

293 Ceroenen CUBA TABAK
(Sagua).

Aangebragt van **New-York**, per Stoomboot *Borussia*, via *Bremen*.

Nadere informatien bij de MAKELAARS in TABAK alhier.

Openbare Verkooping,

bij **Veiling** op VRIJDAG den 10 en bij **Afslag** op VRIJDAG den 17 JUNIJ 1859, beide 's morgens ten *elf* ure, in het Logement **de Moriaan**, te *Maassluis*, ten overstaan van den Notaris *L. D. J. REESER* aldaar, van:

Het BUITENGOED
BUITENRUST,

met HEERENHUIZING, SCHUREN, KOE- en PAARDENSTALLING, DORSCHVLOER, TUIN, BOOMGAARD, ERF, WERF, BOUW- en WEILAND, te zamen groot 4 B. 67 R. 78 E., alles in **Nieuw Rozenburg**, gemeente *Rozenburg*.

Te aanvaarden 1 November 1859.

Nadere informatien ten Kantore van genoemden Notaris *REESER*.

LEES HIER.

Bij toeval te ***HUUR***, met primo Augustus, **zeer logeabel HUIS**, staande en ge aan de *Willemskade*. Te bevragen bij W. KELDER, Kamerbehanger, Bierhaven, wijk 1, n.° Rotterdam.

BIJ TOEVAL TE KOOP
eene STOOMMACHIN

van Tien Paardenkrachten, met KETEL. De Mac heeft slechts één jaar in werking geweest. N inlichtingen zijn op *franco* aanvrage te bekom C. VAN MEERENDONK, te Tilburg.

AANZIENLIJKE VERKOOPING
VAN
ONROERENDE GOEDERE

De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, reside te Rotterdam, als last hebbende van hunne Pr palen, die daartoe door de Arrondissements-Regt te Rotterdam zijn gemagtigd, zijn van meenin op Dingsdag den 7 Junij 1859 in het openba Veilen en op Dingsdag den 14 Junij 1859 te koopen, telken dage des voormiddags ten 10 in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aa Gelderschekade te Rotterdam, de volgende

Onroerende Goederen,

TE WETEN:

De Hooge en Vrije HEERLIJKHE
ALBRANDSWAARD
en de
KIJFLANDEN,

gelegen aan de Oude Maas, tusschen de De *Poortugaal* en *Rhoon*, onder de Gemeente *Poortu* voorheen ter leen gehouden van de Staten van Hol en West-Friesland, met deszelfs REGTEN, PR ROGATIVEN en GEREGTIGHEDEN, zoo als van ouds zijn bekend en bezeten; voorts de TIEN of het TIENDREGT van gemelde Heerlijkhei onderscheidene Percelen uitmuntend BOUW-, W GRIEND- en RIETLAND, alles gelegen onde Gemeenten *Poortugaal*, *Hoogvliet* en *Pernis*, te z volgens het Kadaster groot 154 Bunders 62 Ro 57 Ellen.

Zulks in 39 Percelen, welke eerst separaa daarna met verschillende combinatien zullen wo Afgeslagen.

Alles in het breede beschreven bij gedrukte C logussen, welke met eene Kaart van de te ve Goederen, op *franco* aanvragen, zijn te beko ten Kantore van de voornoemde Notarissen *DAL en LAMBERT*, aan de Zuidblaak te Rotterdam, waar de Titels van Eigendom en verdere Besche ter inzage liggen, en bij wien, even als bij den H *K. C. DEKKER*, te *Rhoon*, Rentmeester der G deren, nadere informatien zijn te bekomen.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.